Alexandru
Popa

Constantin

Personajele

Brâncoveanu, 60 – domnitorul Țării Românești
Văcărescu, 60 – sfetnic, vistiernic
Mustafa aga, 50 – trimisul Sultanului
Constantin II Brâncoveanu, 31-35 – fiul domnitorului
Ștefan Brâncoveanu, 29 – fiul domnitorului
Radu Brâncoveanu, 25 – fiul domnitorului
Matei Brâncoveanu, 16-18 – fiul domnitorului
Marica Brâncoveanu, 50 – soția domnitorului
Anita Balș Brâncoveanu, 35 – soția lui Constantin II Brâncoveanu
Ștefan Cantacuzino, 50 – domnitorul Țării Românești după Constantin Brâncoveanu
Sultanul Ahmed III, 40
Aprodul, 20
Paharnicul, 40
Logofătul, 50
Soldați

SCENA I

Sala tronului. Ianache Văcărescu, așezat pe un jilț, în apropierea tronului, citește cu mare atenție un document. Pare încântat.

Văcărescu (*voios*): ...confirmăm primirea... în anul Domnului... ziua de... a... pungi... fiecare de... plus... îhî... îhî... și vor primi o...

Intră Constantin Brâncoveanu.

Brâncoveanu: Cum stă treaba, boier Văcărescu?
Văcărescu (*tresare):* Cum să stea, Doamne?
Brâncoveanu: Zi-mi pe nume! De câte ori să-ți mai...
Văcărescu (*intervine peste*): Nu se cuvine!

p.146
Icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni „Grabnic-ajutătoarea" (Mănăstirea Dintr-un Lemn)

BRÂNCOVEANU: Nimic din ce-i bun nu se cuvine.
VĂCĂRESCU: Mie, Doamne… da' ție totu' ți-e permis.
BRÂNCOVEANU: Deci, cum stăm?
VĂCĂRESCU: Se putea mai bine.
BRÂNCOVEANU: Asta sigur!
VĂCĂRESCU (*zâmbind*): Da' nu mult mai bine.
BRÂNCOVEANU: Ai vești de la Veneția?
VĂCĂRESCU: Transportu' a ajuns. Întreg și la timp. Am confirmarea
(îi întinde documentul).
Brâncoveanu se uită rapid.
BRÂNCOVEANU: Deci, doar o mie.
VĂCĂRESCU: Mai mult nu se putea.
BRÂNCOVEANU: Se putea!
VĂCĂRESCU: Atât am trimis.
BRÂNCOVEANU: Trebuia să trimitem mai mult. Nu știi ce-i mâine și…
VĂCĂRESCU: Orice-ar fi, oricum s-ar învârti pământu', ești domn pe viață și…
BRÂNCOVEANU (*intervine peste*): Vorbe, Ienăchiță!
VĂCĂRESCU: Vorbele sultanului.
BRÂNCOVEANU: Nimeni nu-i domn pe viață, nici sultanu'! Oricând poa' s-apară…
VĂCĂRESCU (*intervine peste):* Păi dac-o iei așa…
BRÂNCOVEANU: Tot timpu' se mai întâmplă ceva… se mai schimbă ceva…
VĂCĂRESCU: Se schimbă, se schimbă, da', orice-ar fi, tu ești pregătit.
BRÂNCOVEANU: Și tu ai ceva pregătire.
VĂCĂRESCU (*nedumerit*): Ce pregătire să am?
BRÂNCOVEANU (*aluziv*): N-ai tu nicio pregătire?
VĂCĂRESCU: Am… aicea cu… cu hârtiile… cu economia Curții… cu știința de carte…
BRÂNCOVEANU: Da' n-ai pus și tu ceva deoparte?
VĂCĂRESCU: Eu?
BRÂNCOVEANU: Ienăchiță, nu mă prosti!… Știi c-ai pus!
VĂCĂRESCU: Puțin.
BRÂNCOVEANU: Puțin pentru zece vieți, da' pentru una… cre' că te descurci.
VĂCĂRESCU: Greu, Doamne!
BRÂNCOVEANU (*mimând enervarea*): Ienăchiță! Pe lângă alea o mie, ale noastre, ai trimis și mata așa, cam la o sută de pungi… pe numele matale. Cre' că ai și confirmarea. Ai primit-o odată cu a noastră… Normal că știu. Așa că nu mă lua cu greu'.
VĂCĂRESCU: Greu… pe lângă Măria Ta care are…
BRÂNCOVEANU: 4 băieți, 5 fete… plus nepoții… plus doamna… plus Cantacuzinii.
VĂCĂRESCU: Da' ce-au Cantacuzinii?… Că doar nu strângi și pentru ei.
BRÂNCOVEANU: Nu pentru ei, da' tre' să am grijă! Zilele-astea tot neamu' mă părăște… e coadă la sultan.
VĂCĂRESCU: Degeaba! Nu-i ascultă Ahmet… Nu pot ei ciripi, cât poți Măria Ta plăti.

Brâncoveanu: Nu știi niciodată. Mai sunt și semnele…
Văcărescu: Dacă ne-am fi luat după semne, pân' acu…
Brâncoveanu (*continuă*): …scrisoarea cu avertismentu'…
Văcărescu: Medicu' de la Stambul voia și el ceva parale, d-aia a inventat povestea cu… da' nu e nimic de…
Brâncoveanu (*continuă peste*): Și zvonurile! Plus nenorocirea cu sărmana Stanca.
Văcărescu: Dacă era vreo… problemă, Sultanu' nu-și dădea acordu'… cu nunta.
Brâncoveanu: Așa o fi… da' după nuntă, tre' să cercetăm cu-amănuntu'.
Văcărescu: Ceva vești de la turci? C-am înțeles c-aseară a venit și Mustafa.
Brâncoveanu: Încă n-am vorbit cu el.
Văcărescu: Cu ce treabă p-aici?
Brâncoveanu: În trecere. Spre Hotin. Da' nu ne-a uitat nici pe noi!… Azi vine-ncoace să ne salute.
Văcărescu: Cu mâna goală?!
Brâncoveanu: Așa-i obiceiu', la venire… la plecare e alt obicei.
Văcărescu: Că mă gândeam că poate-aduce vr'un cadou de nuntă… de la Sultan.
Brâncoveanu: Da… poate nu ne mai ia mucareru'!… Oricum, tre' să ne grăbim cu nunta… că nu se știe niciodată… cum o aduce Bălașa pe Maria… o rezolvăm.
Văcărescu: Toate-s pregătite.
Brâncoveanu: Poate așa se mai potolește și Radu.
Văcărescu: Nu te supăra, da', asta nu cred că se poate.
Brâncoveanu: Se poate, se poate… s-așază și el… femeia o să-l schimbe.
Văcărescu: M-aș mira.
Brâncoveanu: Maria-i fată bună.
Văcărescu: Aud că prea bună.
Brâncoveanu: Cum adică prea bună? Prea bună pentru Radu sau…
Văcărescu: Prea… blândă, moale… lu' Radu îi trebuia ceva mai…
Brâncoveanu: Mai cum?

Intră Aprodul (20).

Aprodul: Iertare, Măria Ta! A venit Mustafa-bei.
Brâncoveanu: Să intre! Și el și Curtea.

Aprodul iese.

Văcărescu: Ce treburi are la Hotin?
Brâncoveanu: Treburi turcești. Doar nu vine p-aici s-aducă.
Văcărescu: Măcar ăsta-i un turc simpatic.

Brâncoveanu: Și otrava-i simpatică. Dac-ajungi să te-omoară!

Intră Mustafa plus 4-5 boieri și 4 soldați.

Brâncoveanu: Cât p-aci să cred că pleci la Hotin fără să ne saluți.
Mustafa: N-aș fi putut. Și să fi vrut, n-aș fi putut.

Brâncoveanu se ridică de pe tron și merge în întâmpinarea turcului.

Brâncoveanu: Bine-ai venit, Mustafa!
Mustafa: Bine sau rău, am venit… și te-am găsit… Te salut, boier Văcărescu!
Brâncoveanu: Păi cum să nu mă găsești?
Văcărescu: Fii binevenit, Mustafa-aga!
Mustafa: Rămâne de văzut. Au fost tot felul de zvonuri.
Brâncoveanu: Mereu sunt… Despre ce?
Mustafa: Despre multe.
Brâncoveanu: Nu te mai lua după zvonuri. Că și eu dacă m-aș lua…
Mustafa (*repede, curios*): Ce-ai face?
Brâncoveanu (*dupa o scurtă ezitare*): Prostii! Mă bucur c-ai venit.
Mustafa: Eu nu.
Brâncoveanu: Ai obosit?
Mustafa: Încep să…
Brâncoveanu (*îl întrerupe bucuros*): Alergi prea mult… chiar m-am mirat că-n loc să vii să mă vezi imediat ce-ai ajuns, ai tras la somn. Ai îmbătrânit, Mustafa!
Mustafa: Și asta… M-am gândit să-ți las o seară liniștită. Ce-ai făcut?
Brâncoveanu: Aseară?
Mustafa: Da.
Brâncoveanu: Nimic important. Puteai să mă-ncurci. Am vorbit cu băieții. Am stat cu doamna, încercăm să ne-adunăm după nenorocirea cu Stanca…
Mustafa: Da… Îmi pare rău… Am auzit că…
Brâncoveanu: Asta e… cea mai grea încercare pentr-un părinte… să-ți vezi copilu'…
Mustafa (*îl întrerupe*): Da' aseară a fost bine.
Brâncoveanu: Da.
Mustafa: Și băieții? C-auzisem că vor să plece undeva la… vânătoare… spre munți.
Brâncoveanu (*râzând*): Prea multe zvonuri… Băieți-s aici… ne pregătim de nuntă, nu-i timp de vânătoare… și vezi că ești invitat, dacă mai rămâi cu noi, prinzi masa mare.
Mustafa: N-am timp de masă!

Brâncoveanu: ...Hai, așază-te, odihnește-te puțin! Te-așteaptă drum lung pân'la Ho...
Mustafa (*intervine peste*): N-am timp, Constantin! Nu mai e vreme de... stat jos.
Brâncoveanu: Da' ce arde la Hotin?
Mustafa: Nu la Hotin.

Mustafa scoate o bucată de mătase neagră și o pune pe umărul lui Brâncoveanu.

Mustafa: Mazil!

Câteva momente de liniște.

Brâncoveanu: Ce „mazil"?!
Mustafa: Ordinul Sultanului, Constantin! Să vin eu, să nu te sperii... să nu fugi.
Brâncoveanu: Cum să fug?!... De ce să fug?... Acu' avem nuntă și...
Mustafa (*intervine peste*): Uneori oamenii... mai fug. Au fost zvonuri... Mazil. Îmi pare rău că eu...
Brâncoveanu (*râzând neîncrezător, îndreptându-se spre tron*): Mustafa, serios... e-o glumă!
Mustafa: Nu-i nicio glumă, e ordin...
Brâncoveanu (*intervine peste*): Sau așa o fi obiceiu' la voi... în loc să furați mireasa, îl luați pe socru' mare... vezi, Ienăchiță, ce'nseamnă diferențele culturale?
Mustafa (*ferm*): Ești mazilit, Constantin!
Brâncoveanu: : Umor turcesc.
Mustafa: Mazilit... împreună cu...
Brâncoveanu (*intervine peste, crescendo*): Nu, Mustafa!... Fii serios! ... Nu!... Nu poți să vii aici... să te joci c-o bucată de cârpă și să te-aștepți ca eu... ca cineva d-aici să...
Mustafa: Ba da! E voia sultanului!
Brâncoveanu: Fii cuminte! Acu' câteva zile Sultanu' a fost de acord cu nunta! Ia scoate, boier Văcărescu, scrisoarea de la Sultan să vadă și Mustafa-aga că...
Mustafa (*intervine peste*): Știu de scrisoare... a fost doar o garanție... să nu fugi... Constantin, sultanul te-a declarat rebel. Ești mazilit!

Câteva secunde de liniște.

Brâncoveanu (*vesel*): Vezi, Ienăchiță, am greșit, pân' la urmă! Mustafa n-a venit cu mâna goală... a adus și-o năframă d-asta.

Brâncoveanu merge să se așeze pe tron, dar Mustafa face rapid câțiva pași și-l împinge.

MUSTAFA: Asta, de-acum, nu se mai poate! Mâine vine imbrohorul. O s-aveți domn nou!... Iar tu ești așteptat la Stambul!... Legați-l!
BRÂNCOVEANU (*imperativ*): Nu mișcă nimeni!... Domn nou ai zis, Mustafa?! Ce domn nou?... Eu am cuvântu' Sultanului... domn pe viață... Așa e scris... și încă n-am murit... își ia Sultanu' vorba-napoi?
MUSTAFA: Sultanu' e... Sultan! Poa' să ia ce-a dat... (*aluziv, constructiv*) da' și să dea... ce-a luat, așa că mergi cu mine la Stambul și...
BRÂNCOVEANU (*intervine peste*): Eu am nuntă! Ce să caut la Stambul?
MUSTAFA: Nu mai ai nuntă. E ordin să te iau (*arată ordinul sultanului*). Legați-l pe mazil!
BRÂNCOVEANU: Cine să-l lege pe mazil? Băieții-ăștia?... Cum să mă lege?... Ăștia-s... ai mei! Unde-s ai tăi, Mustafa? Cine ești tu în sala asta?
MUSTAFA: Trimisul Luminăției sale Ahmed al III-lea, iar cine nu-i îndeplinește...
BRÂNCOVEANU (*intervine peste*): Prostii! Ești doar un turc rătăcit... Cu ce armată ai venit tu să mă schimbi?
MUSTAFA: Am venit fără armată... să nu fugi. (*spre ceilalți*) Dacă-i nevoie, vine și armata! Da' nu-i nevoie! Am ordinu' Sultanului. E de-ajuns! Și Sultanul ordonă Curții să-l prindă de-ndată pe mazil! Cine-ncalcă ordinu', își pierde capu'!
BRÂNCOVEANU: După 25 de ani... și-un munte de aur... Sultanul ordonă... „Cine n-ascultă își pierde capu'?!"... Tu auzi ce spui?... Îți dai seama cum sună?!... Te-ai născut printre sălbatici, Mustafa! Așa, tam-nesam să... Da' ce l-a apucat pe Ahmed?
MUSTAFA: Voința Sultanului nu poate fi...
BRÂNCOVEANU (*intervine peste*): Ba poate! Stai liniștit! Ce-i lipsește lui? De ce... vrea el să mă vadă? Nu mai are aur?
MUSTAFA: N-are nicio legătură ordinu' cu auru'...
BRÂNCOVEANU: Toate au legătură cu auru'... și poate că Ahmed vrea mai mult. O fi normal, pentru ditamai sultanu'! Da-n loc să facă zarvă, să-i sperie pe oamenii ăștia, să te pună pe drumuri, în loc să te facă să-ți minți un prieten... că după douăjd' de ani, am ajuns să cred că suntem...
MUSTAFA: Am fost... dar acum...
BRÂNCOVEANU (*continuând, mai tare*): În loc să se joace cu broboada... nu era mai simplu ca Ahmed să zică, simplu, că mai vrea aur?
MUSTAFA: Ai fost declarat rebel. Sultanul nu vrea aur!
BRÂNCOVEANU: De ce, s-a pocăit?! Auzi, Ienăchiță, sultanu'nu vrea aur! Poate așteaptă niste smirnă! În ritmu' ăsta, se creștinează! Se călugărește padișahu'!... (*către Văcărescu*) O vrea să-l botezăm!
VĂCĂRESCU: Dacă-i ordin...
MUSTAFA: Sultanul ordonă ca și boierul Văcărescu să fie arestat și dus la Stambul.

Brâncoveanu: Cum?
Mustafa: Și boier Văcărescu este…
Văcărescu: Nu! Nu este!
Brâncoveanu: Mustafa, ai înnebunit?… Am glumit! Și omu' nici n-a răspuns. Stai liniștit! Nimeni nu-l botează pe luminatu'…
Mustafa: Așa e ordinul! Și boier Văcărescu tre' să meargă cu noi…
Brâncoveanu (*intervine peste*): Tu execuți ordine sau le… inventezi pe loc?
Mustafa: Ordin de la sultan: Tu, doamna, băieții…
Brâncoveanu: Doamna și băieții?
Mustafa: … Și boier Văcărescu…
Brâncoveanu: Da' când a avut timp sultanu' să-ți poruncească să-i arestezi pe toți?… Că la-nceput ziceai doar de mine… Îți șoptește acum Ahmed, direct în urechi? Sau a venit și el p-ascuns… să nu mă sperie… și-acu-ți face semne… de sub broboadă?
Mustafa: Constantin, vorbele-astea nu-s bune! Știu că nu-i ușor… da' nici nu-i cazu' că… pân' la urmă, n-am venit la nuntă! Am ordine și le-ndeplinesc… nu-mi face nicio plăcere să…
Brâncoveanu (*intervine peste*): Asta-i chiar grav! Nu-ți face nicio plăcere?!… Nu-ți place ție să-ți mazilești un prieten care te-a tot ajutat în ultimii 20 de ani?! N-ai tu așa o mică bucurie… să vii aici și, c-un cuvânt, să schimbi totu'?!… Să arăți cine are puterea? Cine pe cine ajută! Sau n-ajută! Cine-i stăpânu'?!… Hai, Mustafa, recunoaște că-ți place!
Mustafa: Nu-mi place! N-am nicio bucurie să… din contră, îmi pare rău!
Brâncoveanu: Atunci, ce fel de… stăpân ești tu? Să nu te bucuri puțin când faci ordine-n colonii?! Mă simt vinovat! Ești oaspetele nostru, nu se cade să suferi… Sau acu' eu sunt oaspetele tău? (*pauză*)… Oricum, ar trebui să facem ceva, să-ți alinăm durerea.
Mustafa: Ești supărat, Constantin, dar trebuia să știi că, mai devreme, mai târziu, putea să vină și momentu-n care…
Brâncoveanu (*intervine peste*): M-aș fi bucurat „mai târziu"! Da' nu asta contează!… Sultanu' tre' să fie fericit, mai ales acum că s-a pocăit, nu mai vrea aur, umblă după tămâie!
Mustafa: Constantin, oprește-te!
Brâncoveanu: Și dacă nu mă opresc, ce se-ntâmplă?! Mai arestează sultanu' pe cineva? Că doar e dreptu' lui… Pân' la urmă, de ce să se oprească la vistiernic?… Nu-l vrea și pe paharnic?
Paharnicul: Îndurare, Mărite Agă!
Brâncoveanu: Sau pe logofăt? El nu merită atenția padișahului?
Logofătul: Nu, Luminăția Ta!
Brâncoveanu: De ce nu și pe… aprod? Ia uite ce figură dușmănoasă are… ce privire conspirativă!

Aprodul e blocat. Leșină. Se prăbușește fără niciun cuvânt.
Rămâne jos, nimeni nu îndrăznește să se miște.

MUSTAFA (*zâmbind*): Doar tu, doamna și băieții… plus boier Văcărescu.
BRÂNCOVEANU: Da' mă-ntreb ce treabă o avea Ahmed cu vistiernicu'?… Că înțeleg că nu mai vrea aur.
MUSTAFA (*zâmbind*): Înțelegi prea multe!
BRÂNCOVEANU: Bravo! Uite că pân' la urmă te și bucuri putin! Îmi pare bine că te văd zâmbind, Mustafa! Oricum, tu n-ai nicio vină, nu-i așa?! Doar îți faci datoria.
MUSTAFA: Mă bucur c-ai înțeles!
BRÂNCOVEANU: Ce nu-nțeleg este cum ai venit tu de ieri, c-o datorie ca asta… și-ai așteptat până azi. A fost îndurare… calcul… sau doar ai mai tras cu urechea?
MUSTAFA: Prietenie, Constantin! După două'jd de ani, am vrut să te mai las o seară-n liniște. Puțin… da' măcar atât să…
BRÂNCOVEANU (*intervine peste*): E, măcar atât?! Tu poți să faci multe, Mustafa!… (*către ceilalți*) Rog Curtea să se retragă!

Boierii și soldații încep să se miște încet spre ieșire. Brâncoveanu și Mustafa stau față-n față și se privesc intens câteva secunde.

MUSTAFA (*privindu-l fix pe Brâncoveanu*): Curtea nu se retrage!

Toți se opresc.

BRÂNCOVEANU: Lasă Curtea să se retragă, Mustafa! Merită și ea să…
MUSTAFA: Acum… nu mai merită!
BRÂNCOVEANU: Tot timpu' merită… În lumea-asta… Plus că boierii sunt obosiți… Tulburați… Au nevoie de-un răgaz. Lasă-i să iasă, să-și limpezească gândurile! Să-și pună lucrurile-n ordine.
MUSTAFA: Lucrurile-s clare!
BRÂNCOVEANU: Da' pot fi mai clare! Mereu e loc de… ceva mai bine! Cât face omu' pentr-o clipă de răgaz!
MUSTAFA: Cât?
BRÂNCOVEANU: Destul cât să merite.
MUSTAFA: Destul e puțin.
BRÂNCOVEANU: E mult! Foarte mult… Ai fi surprins!
MUSTAFA: Mă-ndoiesc!
BRÂNCOVEANU: Rog Curtea să se retragă! Merită!
MUSTAFA: Nimic nu merită!

Brâncoveanu: Nu știi… cât merită.
Mustafa: Ba știu!
Brâncoveanu: Și-atunci?

Câteva secunde de liniște.

Mustafa: Curtea rămâne!
Brâncoveanu: Mustafa… acum sau altădată… Aici sau în altă parte… Curtea tot se va retrage. C'ăsta-i obiceiu'.
Mustafa: Nu azi… Azi e târziu.
Brâncoveanu: Aseară n-ar fi fost.
Mustafa: Aseară a trecut.
Brâncoveanu: Fără folos… Pentru c-ai lăsat să treacă… În loc să vorbești, ai preferat s-asculți.
Mustafa: Cu folos. Înțeleg că vă merge bine, boier Văcărescu! La Veneția totu' e…
Văcărescu: Nu e!
Brâncoveanu: Păcat, Mustafa… Nu vezi lucrurile pe de-a-ntregul. În schimb, știu sigur că Sultanu' are o perspectivă… mai largă! Că d-aia-i sultan… eu mazil și tu o biată iscoadă.
Mustafa: Nu te răzbuna pe mine, nu mesageru-i de vină!
Brâncoveanu: Ba da! Că putea să fie liber și-a ales să rămână slugă!
Mustafa: Legați-l!

Nimeni nu mișcă.

Mustafa: Cine n-ascultă, își pierde capul!

Soldații se reped către Brâncoveanu.
Heblu.

SCENA II

Sala de audiențe din Palatul Domnesc. Un soldat păzește ușa. În stânga, la o masă mare, cu mâinile legate cu fâșii de mătase stau Constantin, Ștefan, Radu și Matei. În dreapta, la alta mică, Brâncoveanu și Marica citesc și scriu diverse hârtii.
Radu: E nebun! Dac-a făcut asta, e nebun!
Ștefan: Nu poți să știi. A strâns cât a strâns și, când a prins momentu', a-ncercat!… Și uite că i-a mers.
Radu: Pentru cât timp? O zi, două, cinci… o lună…
Constantin: Nu contează! Azi e erou!

RADU: Cu ce preț?
ȘTEFAN: Cu prețu' corect!
RADU: Nu există! Că ce-i corect azi, mâine... se schimbă!
CONSTANTIN: Mai e până mâine.
RADU: Puțin... prea puțin ca să merite. Și, serios, cât a putut să dea?... Că n-avea cine știe ce.
CONSTANTIN: De la o mie-n sus!
RADU: O mie?! Nici vorbă, tot neamu' lor n-avea cum să strângă mai mult de 5-6 sute. Că vorbim de pungi, nu de povești... acolo nu merge cu povești.
CONSTANTIN: S-or fi împrumutat.
RADU: Chiar și-așa!... *(către Ștefan)* Zi tu, puteau toți ai lor... da' toți... să strângă o mie de pungi?
ȘTEFAN: Și două!
RADU: Ești nebun! *(către Constantin și Ștefan)*... Amândoi sunteți... *(se uită atent la ei)* Voi chiar v-ați speriat?... Ați luat'n serios toată... Vă e frică de...?
CONSTANTIN *(intervine peste, calm)*: Nu ne-am speriat, da'... treaba nu-i deloc așa simplă pe cât...
RADU *(intervine peste)*: E foarte simplă!... Da' voi faceți din țânțar...
CONSTANTIN *(îl întrerupe, răstit)*: Las-o mai moale!... Și, uite, că până una-alta, țănțaru' s-a făcut domn.
MATEI: Tată, putea să dea ăla două mii?
BRÂNCOVEANU *(absent)*: Cine?
MATEI: Nou'... Ăsta... Ștefan...
BRÂNCOVEANU *(arătând spre Ștefan)*: Ce-i cu Ștefan?
MATEI: Nu, tată, nu... Cantacuzino Stefan!
BRÂNCOVEANU *(jucat impresionat)*: Nou' domn?
MATEI: Îhî.
BRÂNCOVEANU: Știu și eu... Vorb-aia, acu' e Domnu' Țării... dacă vrea, poate!
RADU: De vrut, o fi vrut... da' două mii de pungi, vă zic eu, n-a văzut în viața lui!
MATEI: Noi, tata... nu avea două mii de...?
RADU: Tata?! Și patru!
MATEI: Patru... mii!... (cu Brâncoveanu) Tată, ai patru mii de...?
MARICA *(intervine tăios)*: Matei, vezi de treburile tale!
RADU: *(nedumerit)* Ce treburi?
MARICA: Radule, vorbește mai puțin!
RADU: De ce? M-au legat la mâini, nu la gură. Și nu-nțeleg ce nevoie e de toată... prostia asta *(arată spre legături)* ... de ce ne facem că e... altceva decât e... toți știm că tata o să plătească ce-o să plătească și-și ia locu-napoi.
MARICA: Vedem... Da' vorbești prea mult!

Radu: Și ce să fac?
Ștefan: Să gândești!
Radu: La ce?
Ștefan: La orice. Ajută!
Radu: Din contră! M-apucă nervii! Trebuia să facem deja nunta, așa cum am zis eu… acuma cine știe când…
Matei (*sincer mirat*)*:* S-amână și nunta?
Radu: Nu, nici vorbă! Nunta se face! Mustafa o să fie naș!
Matei: Serios?
Radu (*către Constantin și Ștefan, arătând spre Matei*)*:* Ăsta chiar e frate cu noi?!
Matei: Ce-ai, mă, acuma?!
Radu: Mamă, ești sigură că-n cazu' lui n-a fost vreo greșeală?
Marica: Ce greșeală?
Radu: Știu și eu… pare din alt cuib… din altă barză.
Marica: Radu, gata! Lasă-l în pace!
Radu: Eu îl las, da' dac-a fost vreo încurcătură în primele zile, acu' ar fi cazu' s-o lămurim. Să nu mai stea băiatu' legat de pomană… (*către Constantin*) Deci?
Constantin (*nedumerit*): Ce?
Radu: Cât crezi că rămâne erou' pe tron?
Constantin (*neinteresat*): Nu știu… și lasă-mă cu… Tată?
Radu: Eu zic că maxim treijd' de zile!… Dă cineva mai mult?
Matei: Eu cred că…
Radu (*intervine peste*): Tu nu crezi nimic! Până n-o să lămurim ce-i cu tine, ți-am retras dreptu' la…
Brâncoveanu (*intervine peste, ferm*): De-ajuns!… Ce-i, Constantin?
Constantin: Ai vr'un răspuns?
Brâncoveanu: Nu!
Constantin: Din nicio parte?
Brâncoveanu: Mai e vreme.
Radu: Sunt mai multe părți? Că eu știam doar de…
Ștefan (*intervine peste*): Mereu sunt mai multe părți.
Radu: Care mai multe?
Ștefan: Mai multe căi… Să ieși din labirint!
Radu (*nedumerit*): Iar o dai pe filosofie?
Ștefan (*rar, analitic*): Orice problemă-i un labirint… și-orice labirint are mai multe soluții. Da' tre' să ai grijă, că asta poa' să fie și bine și rău!
Radu (*nu înțelege nimic*): Aha, aha…
Ștefan: E bine că ai mai multe variante… da' e și rău că riști să te risipești. Cand nu știi unde și cât să pui…
Radu: Te rog eu, Aristotel, treci de partea asta și, dacă știi ceva, zi pe românește!

CONSTANTIN *(către Brâncoveanu)*: Da' nu-i bine! Că se-ntârzie.
BRÂNCOVEANU: Așa e la târg: te lași greu, câștigi mult!
RADU: Da' de ce sunt mai multe părți? Mai e cineva-n afară de Mustafa?
MARICA: Radu, ai răbdare! O să-nțelegi!
RADU *(iritat)*: Când?
ȘTEFAN: Când o să-ncepi să gândești!
RADU: Tu nu mai termini și tot degeaba... *(către Brâncoveanu)* Ai reușit să trimiți vorbă direct la Sultan?
BRÂNCOVEANU *(ironic)*: Nu, l-am sărit! M-am dus direct la Alah... te mai iei de Matei...
RADU: Păi asta ziceam și eu, că n-aveai cum... Deci, cu cine puteai să mai vorbești?
MARICA: Cu nimeni! Dacă nu taci, îi pun să te lege și la gură!
RADU *(încet, spre Constantin)*: ...Cu boierii?!
Constantin îi confirmă cu o mișcare a capului.
RADU: Păi atunci avea dreptate filosofu' *(arată spre Ștefan)*... Asta-i risipire!
CONSTANTIN: Trebuie-ncercată fiecare... posibilitate!
RADU *(către Ștefan)*: Explică-le!
ȘTEFAN: Ce?
RADU: Treaba cu risipirea... cu boierii... tronu-l iei înapoi de la turci, nu de la boieri.
BRÂNCOVEANU: Toate la rându' lor!
RADU: Cu boierii, doar arunci banii pe fereastră. Măcar la turc îi dai cu folos... Da' tre' să dai mult, de trei ori mai mult decât Cantacuzino!
ȘTEFAN: Și dacă turcu' nu vrea bani?
RADU: Și-atunci, de ce ne cheamă? Să-i explici tu sensu' vieții!
CONSTANTIN *(încet)*: Ferească Dumnezeu să nu vrea turcu' bani!
RADU: Serios! Gândiți-vă și vo! Ce poa' să facă boierii?
ȘTEFAN: Să ne scoată din... *(face semn în jur)* labirint.
RADU: Pai asta-i problema?!... *(enervat)* Asta e problema?! Nu, nu-mi spune că asta e problema! *(se întoarce către soldatul de la ușă)*... Mi-e sete! Adu' niște apă!
SOLDATUL: Imediat, Măria Ta!

Soldatul iese să aducă apa.

RADU: Cu cât ziceați că-i plătiți pe boieri pentru... *(arată spre ușă)* treaba asta?
CONSTANTIN: Care treabă?
RADU: Marea ieșire din labirint!
CONSTANTIN: Nu-i atât de simplu... Jos sunt și gărzi turcești.
RADU: Gata să leșine dacă le-arăți un pumn de galbeni.

Ştefan: Dacă-i aşa de simplu, de ce nu faci o plimbare până-n curte?
Radu: Chiar, de ce nu fac?

Radu pleacă spre uşă.

Marica: Radu, să nu-ndrăzneşti!

Radu iese fără să-i răspundă. Constantin se repede după el.

Constantin *(îl strigă şoptit din uşă)*: Radu! Radu! Vino imediat înapoi!

Matei aleargă şi el la uşă. Brancoveanu se ridică. Radu se întoarce.

Radu *(către Constantin)*: Ai dreptate! Nu pot să plec aşa! *(către Matei)* Desfă şi tu asta! *(arată spre legătura de la mână).*

Matei o desface dintr-o mişcare.

Radu: Bravo! Acu' pot să mă mişc în voie.

Radu iese din nou.

Constantin: Ce faci, mă?
Matei: Pot şi eu să...

Constantin închide uşa şi-l duce pe Matei la masă.

Constantin: Ţineţi-l p-ăsta aici!... Mă duc după el!
Brâncoveanu: Lasă-l!
Constantin: Cum să-l las? Tre' să-l aduc înainte să...
Brâncoveanu: Lasă-l!
Constantin: De ce?
Marica: Crezi ca poa' să iasă?
Brâncoveanu: E bine să ştim c-am încercat toate... Ordinu` e să ne ducă pe toti la Stambul. N-o să-i facă nimic! Să vedem unde-ajunge!

Se aud paşi de afară. Zgomot soldaţi.

Ştefan: Nu foarte departe.

Intră aprodul însoţit de doi soldaţi.

Aprodul: Am ordin să duc pe doamna și pe… prinți în odaia alăturată… Vodă Cantacuzino vrea să stea de vorba cu… *(ezitant)* Vodă… Între patru ochi.

Schimb de priviri. Matei se duce spre Marica, ceilalți rămân așezați.

Marica: Crezi c-ar putea să…
Brâncoveanu: Nu știu… Depinde de… oricum, știe că, oricum ar fi, tot riscă!
Matei (*șoptit*): Ce să riște?
Marica (*cu gest de afecțiune*): Stai liniștit! E de bine!

Intră Ștefan Cantacuzino, în haine domnești. Încearcă să-și ascundă stinghereala. Vorbește cu Logofătul și Paharnicul.

Cantacuzino: …Și să păstrați toate rânduielile neschimbate!
Ce e bun, bun rămâne!
Logofătul și Paharnicul (*stingheri*): Da, am înțeles, Măria Ta!
Cantacuzino (*întors către Brâncoveanu*): Îmi pare rău… că lucrurile s-au întâmplat așa!
Logofătul și Paharnicul (*într-un glas*): Și nouă ne pare că…!
Cantacuzino (*cu Brâncoveanu*): Crede-mă, n-am știut nimic!
Iar când am auzit…

Intră Radu, vesel, flancat de doi soldați.

Soldatul: L-am găsit jos, Măria Ta… îl prinseseră gărzile turcești!
Radu: Nu mă prinsese nimeni… că doar n-am fugit… vorbeam cu turcii, s'aflu cum mai e vremea la Stambul.
Cantacuzino (*către soldați*): Bine că l-ați scăpat!
Radu: Bravo, unchiule! Pân' la urmă, ai reușit!
Cantacuzino: Ce s-a-ntâmplat n-a fost…
Radu (*intervine peste*): Da-nțeleg că ceremonia n-a fost prea veselă… nu mai contează, una peste alta, ești…
Cantacuzino (*intervine peste*): Sigur că n-a fost veselă! Nu-i deloc un moment vesel și eu nu…
Radu (*intervine peste*): Ba da! E foarte vesel momentu'. Numa' că-i scurt! Asta-i problema! Așa că, eu îți zic: bucură-te azi! Că mâine, cine știe ce-o mai fi? … Sau n-o mai fi!
Cantacuzino (*către Brâncoveanu*): Putem vorbi câteva clipe?
Aprodul: Doamna și prinții sunt rugați să meargă în odaia alăturată… Ceilalți să se retragă!

Logofătul, Paharnicul și soldații ies. Ceilalți rămân.

Brâncoveanu (*către Cantacuzino*): Să fie într-un ceas bun!
Cantacuzino: Să fie! Pentru toți... vere!
Brâncoveanu: Da, măcar e-n familie!
Cantacuzino: Să știi că doar întâmplarea a făcut ca eu să fiu cel care...
Radu (*cu ceilalți*): E foarte modest! (*direct către Cantacuzino*) Ce-ntâmplare! Ai meritele serioase!... Păi, drumurile-alea la Stambul au fost întâmplătoare?... Nu, nu!... Chiar meriți tot ce...
Brâncoveanu (*intervine peste, autoritar*): Radu!... (*către Marica*) Ia-i pe băieți și mergeți alături!

Marica se ridică și merge spre ușă. Se oprește și se întoarce spre băieți. Constantin se ridică primul și se duce în fața lui Cantacuzino.

Constantin: Frumoasă haină, unchiule! Da-i grea... O să te-apese!

Constantin pleacă.

Cantacuzino: N-am cerut-o eu... iar dacă mi s-a dat...

Se ridică Ștefan, același joc în fața lui Cantacuzino.

Ștefan: Stai liniștit!... Totu' trece!

Ștefan merge spre ușă. Radu, același joc.

Radu: Cum ar spune filosofu' (*semn spre Ștefan*) ...Carpe diem, unchiule! C-acu' se lasă seara!

În drum spre ușă, Radu se întoarce brusc spre Aprod cu intenția de a-l speria.

Radu: Bu!

Aprodul se dezechilibrează, dar rămâne pe picioare. Matei începe să râdă și fuge după Radu. Iese și Marica și închide ușa. Câteva secunde de liniște.

Cantacuzino (*umil*): Constantin, crede-mă! Nu eu am făcut asta!
Brâncoveanu: Nu mai contează. Decât un străin, mai bine să fii tu!
Cantacuzino: Așa e... Da', tre' să crezi că n-am fost eu cel care...
Brâncoveanu (*intervine peste, calm*): Tu știi că eu... știu!

Cam tot ce se-ntâmplă… Mai ales ce faceți voi… ai tăi. Deci știu… ce și cum. Da' nu mai contează! Au fost și neînțelegeri, păcat că nu le-am rezolvat când se…

CANTACUZINO: Au fost… da' nu eu!

BRÂNCOVEANU: Ți-e frică, Ștefane! Crezi c-o să mă-ntorc?

CANTACUZINO: Un' să te-ntorci?

BRÂNCOVEANU: Ahmed vrea aur… știi și tu… iar eu… cine știe, poate mă-ntorc.

CANTACUZINO: Eu aș fi primu' care s-ar bucura!

BRÂNCOVEANU: De ce?

CANTACUZINO: Dacă tu… te-ai… întoarce.

BRÂNCOVEANU: Atât de frică îți e?!… Cât ai dat?

CANTACUZINO: N-am dat.

BRÂNCOVEANU: Că știi cum e turcu', dacă-i dai mai mult… o-ntoarce!

CANTACUZINO: În cazu' ăsta, fii binevenit! Eu n-am dat!

BRÂNCOVEANU: Atunci de ce-ai mai vrut să rămânem singuri?

CANTACUZINO: De-asta! Să-ți zic că eu n-am dat!

BRÂNCOVEANU: Ba ai dat! Știm amândoi! Altfel, de ce-aș fi eu acum rebel și tu…

CANTACUZINO (*intervine peste*): Pentru că…

BRÂNCOVEANU: …și tu, tocmai tu, domn?

CANTACUZINO: Da' eu ce-am? De ce tocmai eu să nu…

BRÂNCOVEANU: Hai, lasă! Zi! Cât?

CANTACUZINO: Nimic. Crede-mă!

BRÂNCOVEANU (*ironic*): Te cred!

CANTACUZINO: Niciun ban!

BRÂNCOVEANU: Poate! Da' ceva tot ai dat!

CANTACUZINO: Ce să dau?

BRÂNCOVEANU: Știu și eu?! Poate… altceva… vreo hârtie!

CANTACUZINO: Nu!

BRÂNCOVEANU: În care, cine știe, ziceai că m-am dat cu rușii.

CANTACUZINO: Și te-ai dat?

BRÂNCOVEANU: Voi v-ați dat!… La Stănilești.

CANTACUZINO: Să n-o luăm cu Stănileștiu'! C-acolo, toți am gândit să…

BRÂNCOVEANU (*intervine peste*): Numa' că unii au gândit mai puțin. Și era să ne pierdem toți capu'!

CANTACUZINO: Da' nu l-am pierdut!

BRÂNCOVEANU: Știu și eu…

CANTACUZINO: Îți spun: nu-i nimic de la noi! Mi-a zis și Mustafa. Sultanu'… el a făcut-o! Te vrea la Stambul! Să vorbiți! Și dacă vă-nțelegeți… cine știe… te poți întoarce!

BRÂNCOVEANU: Ți-e frică!

CANTACUZINO: Nu-i vorba de… Da' acu' eu ce era să fac? Puteam să zic nu?! Punea să m-aresteze și pe mine!

Brâncoveanu: Decât la beci, mai bine pe tron!... Hai nu te mai văita! Ştiu c-ai vrut! Da' stai liniştit!
Cantacuzino (*intervine peste*): N-am vrut!
Brâncoveanu: Toţi vor să fie domni!
Cantacuzino: Nu toţi... Nici tu n-ai vrut... la vremea ta.
Brâncoveanu: Da' am fost!
Cantacuzino: Vezi?!
Brâncoveanu: Exact. Toţi vor să fie domni... Da` hai să ne ocupăm de lucruri mai... Ce se-ntâmplă? Eu nu m-aş duce la Stambul!
Cantacuzino (*nu-şi poate ascunde satisfacţia*): Da, tre' să te duci! E ordin!
Brâncoveanu: Bine! (*schimbă tonul*) Cât?
Cantacuzino: Ce... cât?
Brâncoveanu: Zi un număr!
Cantacuzino: Ce număr?
Brâncoveanu: Care te-ar mulţumi şi m-ar ţine departe de Stambul...
Cantacuzino: Adică să...?
Brâncoveanu: Da!
Cantacuzino: Să v-ajut să...?
Brâncoveanu: Fără vina ta. N-ai ştiut nimic. Au mai fost zvonuri, aveam eu ceva... pregătit.
Cantacuzino: Păi, dacă aveai...
Brâncoveanu: Exact, dacă aveam... tu n-ai nicio vină!
Cantacuzino: Cu turci-n palat?!... Ştii că nu se poate!
Brâncoveanu: Dacă vrei, se poate!
Cantacuzino: Cum?... Ce pot să fac?
Brâncoveanu: Poţi! Pe drum, nu-n palat.
Cantacuzino: Pe drum, zici!
Brâncoveanu: Da. Ai simţit că-n Palat nu e bine, că gărzile sunt de partea mea şi... ca să nu se-ntâmple ceva, ne-ai dus în grabă la un loc sigur. Păziţi chiar de gărzile turceşti... şi dacă pe drum...
Cantacuzino: Nu se poate! Te-aşteaptă Ahmed! Mai bine, dacă e, rezolvi acolo... cu el... vă-nţelegeţi şi eu imediat...
Brâncoveanu: Spune cât!
Cantacuzino: Crezi că nu vă-nţelegeţi?... Că pân' acum v-aţi înţeles. El a mai vrut... Şi tu ai mai...
Brâncoveanu (*intervine peste*): Ne-nţelegem mai bine de la distanţă!
Cantacuzino: Aha!... Te gândeşti că, dacă eşti acolo, nu mai poţi să...
Brâncoveanu: (*intervine peste*) Pot şi-acolo!... Da' e mai simplu aşa!
Cantacuzino: Că, dacă nu eşti pregătit... vorbeşte aici cu cineva de încredere... care să se ocupe... să-ţi trimită la Stambul tot ce-ţi trebuie.
Brâncoveanu: Mai bine n-ajung la Stambul!

CANTACUZINO: Dacă vrei, te-ajut eu, mă ocup chiar eu să…
BRÂNCOVEANU: De ce te ocupi tu?
CANTACUZINO: Să primești… ce e nevoie… la Stambul.
BRÂNCOVEANU: Te-ai ocupat deja… Zi cât și ce vrei!
CANTACUZINO: Nimic! Nu vreau nimic… ca n-am dat nimic… că eu n-am vrut să…
BRÂNCOVEANU (*intervine peste*): Bine! Da' acu' cât vrei?
CANTACUZINO (*după ce a cumpănit*): Să vreau?!… Acum?! Ce să mai vreau? Mă cunoști! Știi că eu nu vreau… mult!
BRÂNCOVEANU: Așa…
CANTACUZINO: Și că-mi place mai mult să dau, decât să iau.
BRÂNCOVEANU: Așa!
CANTACUZINO: Că, și dacă strângi, cu ce te-alegi?… Când e să nu fie, nu e… uită-te la…
BRÂNCOVEANU (*intervine peste, nerăbdător*): Așa!
CANTACUZINO: Așa că, mai bine să fim noi sănătoși!
BRÂNCOVEANU: Zi! Cât să-ți dau?!
CANTACUZINO (*după ce așteaptă câteva secunde*): Ce să mai dai… Înainte era altceva… Puteai să… Da' acu'…
BRÂNCOVEANU: Niciodată nu-i prea târziu, să dai! … Cât?
CANTACUZINO: Nimic! (*evident obraznic*) Acu' pot să-mi iau singur!
BRÂNCOVEANU (*zâmbește*): Așa o fi! Da' eu pot să-ți dau mai mult decât poți tu să-ți iei!
CANTACUZINO: Ți-am zis că nu mă lăcomesc! Las' să iau doar cât pot.
BRÂNCOVEANU: Scapă-mi băieții!
CANTACUZINO: Eu?
BRÂNCOVEANU: Da, tu! Dacă vrei, poți să-i scapi!
CANTACUZINO: Să-mi pierd capu'?! Nu, mulțu…
BRÂNCOVEANU (*intervine peste*): Nu-l pierzi! Ahmed cu mine are treabă!
CANTACUZINO: Dacă nu mi-l ia Ahmed, mi-l iau ei. N-ai văzut?!… Carpe diem!
BRÂNCOVEANU: Nu-i lași în țară… le iei moșiile, nu se mai pot întoarce!
CANTACUZINO: Ba bine că nu!… Cu ce-ai strâns tu afară…
BRÂNCOVEANU: Îți dau 100 de pungi pentru fiecare.
CANTACUZINO: Pe cine nu lași să…
BRÂNCOVEANU (*intervine peste*): 300!
CANTACUZINO: De fiecare?
BRÂNCOVEANU: Da! Jumate pe loc, jumate când au trecut munții!
CANTACUZINO: Nu-i prost Ahmed… Dacă mie mi-ai da… 1500… de pungi…
BRÂNCOVEANU: 1200. Pentru toți băieții… și fetele le lași în pace…
CANTACUZINO: Ești un tată bun… mi-ai da și-o mie cinci sute!… Mie!… Da' atunci cât i-ai da Sultanului? Cât ai de fapt?!
BRÂNCOVEANU: Scapă-i pe băieți… cu toți ai lor… și n-o să-ți pară rău!

Cantacuzino: Ai trei mii de pungi?
Brâncoveanu: Scapă-i pe băieți!
Cantacuzino *(calculează)*: Trei mii de pungi… a câte 550 de ducați fiecare… Oho… Peste-un milion jumate de galbeni! În pungi, nu-n moșii!… *(curios)* Chiar ai atât?
Brâncoveanu: Scapă-i pe băieți și pe doamna… și-ți dau două mii de pungi! Tot ce am!

Liniște câteva secunde.

Cantacuzino: Nu… nu pot… 2000 nu. Ai mai mult!
Brâncoveanu: Sunt strânși în peste douăzeci de ani… Tu n-o să-i faci nici în patruzeci… Ia-i și nu-ți mai trebuie nimic!
Cantacuzino: Cât?… Cât ai, de fapt?
Brâncoveanu: 500 aici, 1500 în munți…
Cantacuzino: De unde-aici? C-a răscolit Mustafa peste tot. Și-a luat ce era de…
Brâncoveanu *(intervine peste)*: 500 aici. 1500-n munți… Nu le dai drumu' până nu-ți primești…
Cantacuzino *(intervine peste)*: Dacă-mi dai mie două… înseamnă că tu ai patru!
Brâncoveanu: N-am pa…
Cantacuzino *(continuă peste)*: Vere, nu te-ai jucat!… Patru mii de pungi! Două milioane de galbeni!… Unde-i ai?
Brâncoveanu: 2000… 500 aici, 1500-n munți.

Cantacuzino se apropie, începe să șoptească.

Cantacuzino: Ai patru mii? Zi cinstit! Ai patru mii?
Brâncoveanu: 500 aici și 1500 în munți.
Cantacuzino: E clar!… Ai patru mii! Tu chiar ai patru mii!… Nu credeam că se poate… În cazu' ăsta, chiar meriți toată…

Cantacuzino vrea să îi strângă mâna, Brâncoveanu se ferește.

Cantacuzino: Asta deja e… Uriaș! Chiar ești prințu' aurului!… Patru mii! Patru mii! *(începe să ridice tonul)* Are patru mii! Uită-te la el! A strâns patru mii! *(strigă)* În pungi!… Patru mii!… De pungi!… Nu, hârtii, nu moșii sau… Pungi!
Brâncoveanu: Vorbește mai încet și-ascultă!… 500 acum și 2000 în munți!
Cantacuzino: Aha, am ajuns deja la două mii cinci sute… De pungi?!

Păi, dacă-mi dai mie 2500, ție cât îți rămâne?
BRÂNCOVEANU: Nimic! Eu mă duc cu Mustafa la Stambul.
CANTACUZINO: Tocmai! Că și-acolo dai. Hai, zi! Cât ți-ar mai rămâne!
BRÂNCOVEANU: Nimic! Îți dau ție tot!
CANTACUZINO: Nu-i adevărat! Mai ai! Altfel, n-ai da!... Ai patru mii de pungi?

Brâncoveanu tace. Cantacuzino se apropie de el.

CANTACUZINO: Ai patru mii?
BRÂNCOVEANU: Cât vrei?
CANTACUZINO: Cinci mii! Cinci mii de pungi!

Se privesc câteva secunde.

BRÂNCOVEANU: Scapă-mi băieții!... În 6 luni ai 5000 de pungi... 2500 imediat... și restu', prețu' pe moșii...
CANTACUZINO: Care moșii?
BRÂNCOVEANU: Toate! Îți fac act pe toate... din țară, din Moldova și de peste munți...
CANTACUZINO: Și de mai unde?
BRÂNCOVEANU: De peste tot... Le poruncesc băieților să vândă... să scoată...
CANTACUZINO: Și dacă n-o fac?
BRÂNCOVEANU: O ții pe doamna... în ascuns... până primești tot... 5000 de pungi.

Liniște.

BRÂNCOVEANU: Dar băieții scapă... 5000 de pungi. Cu ăștia poți să faci orice, oriunde... 5000 de pungi.

Liniște.

CANTACUZINO: Mă prostești!
BRÂNCOVEANU: Nu! Îți dau totul! Cu pungi, cu acte...
CANTACUZINO: Nu!... Dacă tu ai strâns 5000, eu pot să fac zece...
Da', fac zece... Nu mă prostești... Zece!
BRÂNCOVEANU: Așa crezi?
CANTACUZINO: Sunt sigur...
BRÂNCOVEANU: N-o să faci nimic, nefericitule!
CANTACUZINO: Dă-mi tu zece și nu mai fac nimic!
BRÂNCOVEANU *(mâhnit)*: O să vrei douăzeci...
Liniște.

Cantacuzino: Ai douăzeci?
Brâncoveanu (*zâmbind*): N-am nimic!
Cantacuzino: Cât ai?
Brâncoveanu: Pentru tine? N-am de-ajuns…
Cantacuzino: Ești sigur?

Brâncoveanu tace.

Cantacuzino: Bun! Atunci, asta e…
Brâncoveanu: Asta e!
Cantacuzino: Deci, așa… Da' să știi că-mi pare rău… de fapt, eu asta voiam să-ți spun: că-mi pare rău și că eu n-am avut nimic cu tine… Așa s-a-ntâmplat!
Brâncoveanu: Așa e… se-ntâmplă!
Cantacuzino: Bun! Atunci… Eu cam atât-am avut… Iar dacă nici tu nu mai ai… nimic… dacă n-ai de-ajuns… pentru mine… Mă duc.

Cantacuzino pornește spre ușă.

Brâncoveanu: Da' ce faci, dacă am de-ajuns pentru sultan?!

Cantacuzino se oprește. Blocat. Heblu.
Cortina

SCENA III

În fața cortinei, într-un spot de lumină, Constantin II Brâncoveanu așteaptă pe cineva. E agitat, se uită în toate părțile.
Se aude zgomot de pași. Trec soldați prin preajmă. Nu se văd, sunt umbre sau dincolo de cortină. Apoi se face liniște și apare Anita Balș Brâncoveanu, soția lui. Constantin o îmbrățișează. Cei doi vorbesc șoptit, uitându-se mereu în toate părțile.

Constantin: Ai reușit!
Anita: Sigur c-am reușit! De tine-mi făceam griji că…
Constantin: Am plătit un soldat și… oricum știa că nu pot să ies din palat.
Anita: Zi! Când plecăm de-aici?
Constantin: A vorbit tata în mai multe părți și… o să fie…
Anita (*intervine peste*): Când?
Constantin: În câteva zile.
Anita: N-avem câteva zile!
Constantin: Avem!
Anita: Eu am auzit altceva!

CONSTANTIN: Ce-ai auzit?
ANITA: Că mâine o să ne trimită spre…
CONSTANTIN (*intervine peste*): Nu așa repede! (*intrigat*) De unde-ai auzit asta?
ANITA: Am auzit.
CONSTANTIN: Nu! Cantacuzino o să mai tragă de timp… să vadă ce poa' să mai scoată de la tata…
ANITA: Cantacuzino îi vrea capu'!
CONSTANTIN: Da' s-ar mulțumi și cu niște pungi!
ANITA: Nu! Că nu-i după el. Dacă n-ajungem noi la Stambul, ajunge el. Ăsta-i ordinu'!
CONSTANTIN: De unde știi?
ANITA: Știu!
CONSTANTIN: Ai vorbit cu Mustafa?
ANITA: Am vorbit… cu multă lume.
CONSTANTIN: Și cu Mustafa!
ANITA: Și sper că și voi… ați vorbit! (*se tensionează*) Că tre' să scăpăm! Cât mai repede! Azi, acum! Tre' să faci… să faceți… orice… să n-ajungem acolo!
CONSTANTIN: Stai liniștită, Anita! Se ocupă tata! O să vezi că…
ANITA: Vreau să văd!… Ocupă-te și tu! Băiatu' nostru tre' să scape! Să nu-l ia și pe el că, dac-ajunge la Stambul, o să-l oprească!
CONSTANTIN: N-o să-l oprească!
ANITA: Ba da! Chiar dacă noi… ne-ntoarcem, pe el o să-l țină acolo, chezășie că…
CONSTANTIN: Nu!… Nu! Nu! Nu! Îți faci prea multe griji!
ANITA: Nu destule!
CONSTANTIN (*intervine categoric*): Constantin n-o să pățească nimic!
ANITA: De unde știi?
CONSTANTIN: Liniștește-te! Ai încredere că…
ANITA (*îl întrerupe, agitată*): Nu mă liniștesc! Și n-am încredere! Gândește-te puțin! Tu ești următoru' domn. Sau ar trebui să fii… iar el e… următoru'. Nu e bine! Avem prea mulți de… „următoru'". O să vrea să țină la ei unu'… Înțelegi?
CONSTANTIN: Sigur că-nțeleg, da' asta nu înseamnă că…
ANITA (*foarte agitată*): Ba da! Suntem prea mulți!
CONSTANTIN: Foarte bine!… Mucareru' a fost plătit mereu la timp! Turcii se bucură că nu-și mai bat capu' cu…
ANITA (*intervine peste*): Nu se bucură! Tre' să fim mai puțini și mai slabi… ca să se bucure.
CONSTANTIN: De ce să…?
ANITA (*intervine peste*): Să rămână ei tari! (*încet*) Constantin, dac'ajungem la Stambul n-o să mai fim… așa de mulți!
CONSTANTIN (*îngrijorat*): Ce ți-a zis Mustafa?
ANITA: Nimic… nimic din ce nu putem să-nțelegem și noi… cu capu' nostru.

Tre' să fugim! Asta e! Dacă nu se poate... toți... măcar noi! Noi trei!
Constantin: Unde să fugim?
Anita (*intervine peste, agitată*): Nu știu... În Moldova, la tata sau... nu contează unde. Ne luăm băiatul și ne pierdem urma!
Constantin: Nu! Cum să-i las pe toți și să... ?!
Anita (*continuă agitată*): Oricum nu poți să-i ajuți... Cu sau fără tine... Nu se schimbă nimic!
Constantin: Se schimbă!... Și de ce să fug? Tata o să rezolve! Știe cum să-l ia pe sultan! Mereu a știut! De când a urcat pe tron, din prima zi...
Anita (*îl întrerupe, mai tare*): Până-n ultima, când n-o să mai știe! Că dac-a fost prima, vine și ultima!
Constantin: Poate... da' nu acum... Și, oricum, nu putem să ieșim din palat.
Anita: Ba da... Noi trei... putem. Măcar să-ncercăm. Ei îl păzesc pe domn... Noi... o să trecem neobservați câteva ceasuri și... atât ne trebuie.
Constantin: Nu! Dacă noi fugim, ei nu mai poa' să scape! O să mărească toate gărzile, o să trimită vorbă și pe drum. Nu! Nu pot să fac asta!
Anita (*tare*): Ba poți! Și trebuie să faci! Orice!... (*alt ton*) Pentru mine și băiatu' tău!
Constantin (*încet*): Nu-nțelegi ce-mi ceri... Să-i trădez?! Să-i părăsesc pe toți și...?!
Anita (*intervine peste*): Nu pe toți! Rămâi cu mine și Constantin!
Constantin (*categoric*): Nu!... Cum să fug?! Ce-aș mai fi daca`aș fugi?
Anita (*șoptit, repezit*): Soțul meu... tatăl lui... Și-un om liber.
Constantin: Nu!
Anita: Ba da! Trebuie să fugim! Poate că, la început, unii n-o să-nțeleagă, dar, după aia, gândește-te puțin! Într-un fel, îi ajuți și pe ei... cine știe, poate o să aibă nevoie de un sprijin de la cineva de-al lor... care-i liber și... poate ajunge la niște... mijloace... la Veneția... la Viena.
Constantin (*șovăielnic*): Nu!
Anita: O faci și pentru ei!
Constantin: Nu! Nimeni n-ar crede că...
Anita: Nu contează... ce crede... nimeni! Eu știu că ești un om bun. Și-ai tăi știu! Mereu ai făcut ce-a fost bine. Dacă noi am fi... pregătiți... cu tot ce trebuie... Mustafa poate-ar închide ochii... pentru noi.
Constantin: Ai vorbit cu el de...?
Anita: El a vorbit... multe. Și n-a zis nimic clar. Doar că-i musai ca Vodă s-ajungă la sultan... la fel și familia. Da' dacă cineva... în afară de vodă, ar scăpa... ar fugi... într-o clipă de neatenție...
Constantin: Ți-a zis el asta?
Anita: Într-un fel... Și că nu poate să scape pe mai mulți... dintre voi... doar pe unu'... Unu' singur.

Scurtă pauză.

CONSTANTIN *(încet)*: E o capcană!
ANITA: Ce capcană?
CONSTANTIN: Să plecăm!
ANITA: Nu-i nicio capcană! Ne salvăm!
CONSTANTIN: Cine fuge, se recunoaște vinovat! Și dacă unu' e vinovat… toți sunt!
ANITA: Nu! Pe Mustafa nu-l interesează asta, el vrea doar… recunoștința noastră!
CONSTANTIN: Și p-a sultanului! Că, dacă eu fug, o să-l scoată pe tata vinovat.
ANITA: N-are nicio legătură!
CONSTANTIN: Ba are! C-atunci noi o să fim dovada că tata…
ANITA *(îl întrerupe, agitată)*: Dovada?! Tu crezi ca mai e nevoie de „do-vezi"?!… Ești orb?! Nu vezi că, dacă vrea să fim vinovați, suntem și gata… *(alt ton)* Și ce dacă vrea să ne folosească?! Dacă n-o să fim noi, o să fie alții!… De ce să nu scăpăm?
CONSTANTIN: Să scăpăm… da' nu așa! Sigur, nici tu n-ai fi împăcată dacă…
ANITA (*intervine peste*): Nici nu vreau să fiu… împăcată… vreau doar să-mi salvez copilu'! Și pentru asta, fac orice! Înțelegi? Orice, oricând… cu oricine… Trebuie să-l salvăm pe Constantin!
CONSTANTIN: Orice?
ANITA: Da! Mustafa ne-a deschis o… portiță. Atât mă interesează! Nu știu cât de… mare e portița asta… și unde duce. Da' tre' să-ncerc. Altfel, n-aș fi om, n-aș fi mamă… Iar tu… dacă mă iubești…
CONSTANTIN: Te iubesc!
ANITA (*continuă, crescendo*): Dacă-ți iubești copilu'…
CONSTANTIN: Îl iubesc!
ANITA (*continuă, categoric):* Nu te mai gândești la nimic altceva… și faci tot ce poți ca să ne salvezi!
CONSTANTIN: Fac! Da', Anita, înțelege că Mustafa n-a venit aici să… deschidă!
ANITA: Nu știu și… nu mă interesează, dacă noi, tu cu mine și Constantin, avem o scăpare, cât de mică…
CONSTANTIN (*ferm*): N-avem! Daca voia cu-adevărat să ne scape, dădea un semn… în prima seară… înainte să-nceapă toată… dacă atunci pleca cineva, nu era vina lui. Acum, când sultanu' știe că ne-a prins pe toți… Ne scapă pe noi, își pierde el capu'… și nu și-l pierde. *(trist)* Nu știu ce ți-a zis. Da' nu ne dă drumu'. Și, dac-am fugi, n-ajungem departe. Ne face scăpați, doar ca să ne prindă.
ANITA (*frământată*): Nu, nu, nu!… Mi-a zis că… dacă eu și… noi…
CONSTANTIN: A mințit! Te-a-ncercat!… A vrut doar să…

Scurtă pauză.

Anita *(încet)*: Și-atunci? *(mai tare)* Atunci?!... *(disperată)* Atunci?! Băiatu' meu o să fie luat și...? Vrei să zici că... nu mai e nimic de făcut? Că, gata, ne ducem cu toți la...
Constantin *(intervine peste)*: Nu, nu, nu! Liniștește-te!... Mai sunt multe... de făcut... și tata o să...
Anita *(disperată)*: Și dacă n-o să?! Ce-o să se-ntâmple cu el? Cu copilu' nostru?... *(Constantin nu răspunde)* Zi! Cu el, ce se-ntâmplă?
Constantin *(încet)*: O să scape!
Anita: Cum?
Constantin *(sigur)*: O să scape! Crede-mă că...
Anita *(crescendo)*: Cum?... Cum?... Spune-mi tu cum și... cred!
Constantin: Crede!

Heblu.
Pauză. Schimbare decor.

SCENA IV

O încăpere din palatul Sultanului. Ambianță orientală (covoare, perne). Totul e strălucitor. Multe flori, în special lalele. Se aude încet o melodie specifică. Într-un colț al scenei, Brâncoveanu stă în picioare, încadrat de doi soldați turci. E îmbrăcat într-o cămașă albă, lungă până spre glezne. Picioarele sunt goale. Brâncoveanu se mută de pe un picior pe altul, caută un punct de sprijin... Le zâmbește soldaților.

Brâncoveanu *(către un soldat)*: Pot să... mă mișc puțin?... Am amorțit și...

Nimeni nu-i răspunde.

Brâncoveanu: Doar puțin!... Câțiva pași... La vârsta mea...

Face precaut câțiva pași, se uită în jur, miroase lalelele... Caută să se așeze, dar în încăpere sunt doar câteva perne. Cu un gest brusc, se-apleacă și ridică o pernă. Imediat, cei doi soldați se reped cu săbiile scoase și se opresc în fața lui.

Brâncoveanu: Stați!... *(se apleacă și mai ia o pernă în mâna cealaltă)*... Acum să vă văd!

Intră Mustafa grăbit. Cei doi soldați fac câțiva pași înapoi.

Mustafa: Gata! M-au anunțat c-a plecat încoace!...

Brâncoveanu pune pernele una peste alta și se așază.

Brâncoveanu: Ce bine!
Mustafa: Ce-i cu tine? De ce ești în…
Brâncoveanu: Cu mine, nu-i nimic!… Băieții erau mai nervoși!
Mustafa: Unde-ți sunt hainele?!
Brâncoveanu: Ce, astea nu-ți plac?… Nu-mi vin bine?
Mustafa (*către soldați*): Cine-a făcut asta?
Brâncoveanu: Lasă-i, Mustafa! Așa a fost ordinu'! Știi cum e!
Mustafa: Ridică-te! Tre' s-ajungă!
Brâncoveanu (*fără să se ridice*): S-ajungă! Eu îs pregătit… Uită-te la mine. Da' sper să-nțeleagă și Ahmed că am o vârstă… Picioarele-astea nu mai arată ca acu' douăzeci de ani… sau acum patruzeci…
Mustafa: Cred că viziru' a dat ordin să te… Îmi pare rău!
Brâncoveanu: Nu-i bine, prietene… să-ți pară rău! Mie nu mi-e rușine! (*arată spre picioare*) A trecut vremea peste ele, da' încă se țin! Ce zici?
Mustafa: Nu-i pune întrebări!… Nu-i place!
Brâncoveanu: Cui?
Mustafa (*făcând semn spre ușă*): Lui!… Ascultă-l și răspunde-i scurt… Și spune-i tot!
Brâncoveanu: Care tot să îl spun?
Mustafa: Pentru că știe tot!
Brâncoveanu: Nimeni nu știe tot!
Mustafa: Ahmed știe!
Brâncoveanu: Și-atunci, ce să-i mai spun?
Mustafa: Tot!
Brâncoveanu: N-are rost! Nu ziceai că oricum știe…
Mustafa: Lasă glumele! Oferă-i tot… și, dintr-o dată… Nu încerca să negociezi!
Brâncoveanu: Ce să negociez?
Mustafa: Exact! Nu mai ai nimic de negociat! Nu uita că nu mai ești la București… aici e…
Brâncoveanu: Zi-mi ceva ce nu știu!
Mustafa: …Ahmed nu e Cantacuzino… el nu vrea…
Brâncoveanu: Bani?… Atunci ce vrea?
Mustafa: Să te vadă!
Brâncoveanu: Dezbrăcat?
Mustafa: Și vezi că știe de… Cantacuzino… ce-ați vorbit… cât i-ai propus.
Brâncoveanu: Cantacuzino minte! De frică… să nu mă-ntorc! Să nu plătesc mai mult decât el… De un' să știe amărâtu' că voi mi-ați luat și hainele?
Mustafa: Hai! Ridică-te!

Brâncoveanu nu se ridică.

Brâncoveanu: Pân' la urmă, înțeleg... aveți alte obiceiuri... Invers decât la noi. Acoperiți cu totu' femeile tinere, în schimb, dezbrăcați bătrânii... Nu vă judec, dacă așa vă place vouă... totuși eu n-aș vrea să-l văd pe Ahmed în picioarele goale... și el e încă tânăr! Sau pe tine într-o cămașă d-asta cu...
Mustafa (*intervine peste, șoptit*): Chiar ai zece mii?
Brâncoveanu: Ne-am întors la bani?! Ziceai că nu...
Mustafa: De pungi?!
Brâncoveanu: Ăsta-i prețu'?
Mustafa: Lu' Cantacuzino! Ahmed n-are preț!
Brâncoveanu: La el totu-i gratis!
Mustafa: Totul, Constantin... Nu uita, totul dintr-o dată! Nu știu cât ai... cât e... Cât poa' să fie...
Brâncoveanu: Dacă vorbeai la timp... ai fi aflat!
Mustafa (*continuă gândul*): Cât puteai să strângi?!... Nu-i treaba mea... Dar dă-i totu'! Și nu doar banii.
Brâncoveanu: Tu-mi zici toate astea așa, din prietenie?
Mustafa: Ne știm de`atâta vreme... și dacă pot să te-ajut... Dacă mai e o șansă...
Brâncoveanu: Nu te-a pus nimeni să mă... pregătești?
Mustafa (*mâhnit*): Dacă tu asta crezi... că eu aș...
Brâncoveanu (*intervine peste*): N-am nicio îndoială! Altfel, de ce-ai apărut tu exact acum?... După zile-ntregi în care n-ai mai dat niciun semn... și-n care eu și băieții ne-am bucurat de... ospitalitatea turcească.
Mustafa: Nici eu nu-s liber! Nu pot să plec unde și când vreau!
Brâncoveanu: Da', uite c-ai putut taman acum! Și fix în palatu' Sultanului... O întâmplare fericită! Te-ai strecurat aici să-mi ții mie de urât. Și să-mi dai sfaturi bune... să mă-nveți ce și cum... (*schimbă tonul*) De data asta, care-i ordinu', Mustafa?!... Unii mă frământă... tu mă pui la copt... și Sultanu' mă... ciugulește?!
Mustafa: Taci și ridică-te!
Brâncoveanu: De ce?
Mustafa: Tre' să vină sultanul!
Brâncoveanu: Și, dacă nu mă ridic, nu vine?
Mustafa: Chiar nu-nțelegi că totul s-a schimbat?!
Brâncoveanu: Eu nu m-am schimbat!
Mustafa (*măsurându-l*): Chiar așa?! Uită-te la tine!... Înțelegi ce se-ntâmplă?
Brâncoveanu (*schimbă tonul*): Ce se-ntâmplă?!
Mustafa (*arătând spre Brâncoveanu*): Asta!
Brâncoveanu: Și ce-ar fi de-nțeles din... asta? De ce era nevoie de toată...

asta?... De ce nu putem să vorbim normal?... De ce, de exemplu, dacă vrem mai mulți bani, nu-i cerem și gata? De ce acum o lună mă pregăteam de nuntă, cu binecuvântarea Sultanului?... De ce n-ai dat un semn?... Care nu te costa nimic, primisem și alte semne... *(mai încet, pentru el)* De ce nu le-am luat în seamă?
MUSTAFA: Trebuia să...
BRÂNCOVEANU *(continuă peste)*: De ce să-mi fie frică?... când e totuna dacă râd... De ce-i camera asta plină de lalele?... Tu înțelegi, Mustafa, ce se-ntâmplă?
MUSTAFA: Nu eu tre' să-nțeleg...
BRÂNCOVEANU: Așa e! Tu execuți ordine!

Intră Sultanul Ahmed. E singur, îmbrăcat după obicei, dar fără niciun exces.

AHMED: Și le execută bine!

Soldații se reped și-l ridică pe Brâncoveanu. Mustafa încremenește într-o plecăciune.

AHMED *(către soldați)*: Lăsați-l!... Iartă-i, Constantin... Obiceiuri vechi. E greu să le schimbăm... Așază-te!
MUSTAFA: Iartă-mă, Stăpâne, că...
AHMED *(se sprijină pe spatele înclinat al lui Mustafa)*: ...Stai liniștit!... Atât ai putut!... Cum ai călătorit, Constantin?

Brâncoveanu rămâne în picioare. Mustafa rămâne înclinat.

BRÂNCOVEANU: Repede!
MUSTAFA *(șoptind sever spre Brâncoveanu)*: Luminăția Ta!
AHMED *(către Brâncoveanu)*: Uite, vezi... cu asta tre' să mă lupt! Dacă nici Mustafa, care-i băiat umblat, a văzut lumea... dacă nici el nu poa' să renunțe la... „Stăpâne" și „Luminăția Ta"... de parc-am mai fi la 1500... Ce să mai aștept de la alții?... Ție cum îți zic... boierii?
BRÂNCOVEANU: Mie?!... Măria Ta.
AHMED *(amuzat)*: Așa-ți ziceau?!... Și se plecau și... jurau credință!... Și când a fost să nu mai fie... *(pauză)* Ce e viața?! Plină de surprize... Măria Ta, deci! Voi sunteți mai rău! Provincie... Știi cum se zice-n Franța?
Brâncoveanu nu răspunde.

AHMED: Nu știi, nu?!... „Ta Majeste"!... Majeste!... Cu totu' altceva, nu?
BRÂNCOVEANU: Nu chiar... Ai fost în Franța, Mărite Sultan?
AHMED: Ajungem și-acolo... da', pentr-nceput, am adus Franța la mine...

Brâncoveanu: Toată Franța?
Ahmed *(zâmbind aluziv)*: Nu… doar ce-are mai bun.
Brâncoveanu: Florile?
Ahmed: Florile nu-s din Franța… da' femeile sunt.
Brâncoveanu: Înțeleg!
Ahmed: Sigur că-nțelegi… Ești un om de lume, Constantin. Citit, educat… În Franța, femeile știu multă… carte… Mustafa, te doare spatele?
Mustafa *(rămas înclinat)*: Nu, Luminăția Ta!
Ahmed: O să te doară!… Îmi plac oamenii educați, Constantin! Din păcate-n juru' meu… *(către Mustafa)* Te poți retrage! *(către soldați)* Și voi!

Soldații ies grăbiți, Mustafa se retrage mai încet.

Ahmed: Cum ai găsit Bucureștiul, Mustafa?
Mustafa: Frumos, Luminăția Ta!
Ahmed: Și mai cum?
Mustafa: Și bogat, Luminăția Ta!
Ahmed: Bogat în frumusețe, deci… Ăsta-i marele pericol, Constantin… poți să pleci Mustafa… ăsta-i marele pericol!
Brâncoveanu: Bogăția?
Ahmed: Să uităm de frumusețe! Prinși cu munca, cu grijile… *(crescendo)* Cu războaiele… cu trădările… cu averile… *(înțelept)* Se întâmplă să uităm de ce-i mai important… Tu uiți, Constantin?

Mustafa iese.

Brâncoveanu: De frumusețe?
Ahmed: Parcă de frumusețe-ți arde ție acum?! „S-a tâmpit Ahmed", asta-ți zici!
Brâncoveanu: Nu… mă gândeam doar că…
Ahmed *(intervine peste)*: Da', atunci, la ce bun restu'?! Să fii sănătos… puternic… bogat! Dacă-n viața nu e și puțină frumusețe *(miroase lalele)*… Sau mai multă… Pentru ce trăiești? Pentru ce aduni?… Tu pentru ce-ai adunat?
Brâncoveanu: Eu? Ca… fiecare, am încercat doar să…
Ahmed *(intervine peste)*: Ca fiecare?!… Păi tu ești fiecare?! După 25 de ani! Tu n-ai adunat ca fiecare! Că, dacă fiecare aduna ca tine, nu mai rămânea nimic de adunat.
Brâncoveanu: Am și adunat… am și dat… îmi pare rău dacă…
Ahmed *(intervine peste)*: De ce să-ți pară rău? N-ai niciun motiv! Din contră, tre' să fii mândru c-ai adunat! Mulți ar fi vrut s-adune ca tine! Da' n-au reușit… încă… Deci, ești mândru?

BRÂNCOVEANU: Nu sunt!
AHMED: Nu cred!
BRÂNCOVEANU: E suficient să te uiți la mine și înțelegi… n-am niciun motiv să…
AHMED (*intervine peste*): Parcă ce se vede contează?!… Ce nu se vede… aia face diferența, Constantin!… Ești mândru!
BRÂNCOVEANU: Poate-am fost… da' am greșit!
AHMED: Toți greșim!
BRÂNCOVEANU: Și-apoi plătim… Iar eu sunt pregătit să…
AHMED: Să ce?
BRÂNCOVEANU: Să plătesc!
AHMED (*zâmbind*): S-ar putea să nu fii!
BRÂNCOVEANU: Sunt… pregătit. Cu tot ce…
AHMED (*intervine peste, încântat*): Asta ar fi ceva!… Chiar ar fi… Să ai o așa tărie… să dai tot… tot ce ai.
BRÂNCOVEANU: Tot!
AHMED (*pauză*): Da' nu cumva să te grăbești… Nu-mi plac dezamăgirile, Constantin!
BRÂNCOVEANU: Cui îi plac?
AHMED: Asta-i mai puțin important. Mie nu-mi plac!… Știi că eu m-am gândit de multe ori la tine?
BRÂNCOVEANU: La mine?!
AHMED: Da!
BRÂNCOVEANU: Nu cred că merit să…
AHMED (*continuă*): Și multă vreme… multă… am închis ochii… Chiar și după Stănilești… te-ai dat cu rușii, da' mi-am zis… lasă, Constantin e fire luminată, pân' la urmă înțelege c-a greșit.
BRÂNCOVEANU: Știi că nu m-am dat cu rușii… am fost și-am rămas de partea voastră!
AHMED: Și de-a noastră… și de-a lor… și de-a altora… Din păcate, am scrisori… Hârtii. Fel de fel… De la ai tăi. Și de la alții.
BRÂNCOVEANU: Nu știu ce ai… Ce și de unde… dar…
AHMED: Ne-ai trădat, Constantin!
BRÂNCOVEANU: Nu!… Am fost cu tine de fiecare dată…
AHMED: M-ai trădat!
BRÂNCOVEANU: Mereu cu tine, și-n război… și-n pace… am plătit mereu când și cât s-a cerut și…
AHMED (*intervine peste*): Asta-i problema! C-ai plătit! În prea multe locuri… ai fost de prea multe părți… Și-ai rămas fără nicio parte!
BRÂNCOVEANU: Sunt de partea ta!
AHMED: Așa se-ntâmplă… Când ai prea mult, pân' la urmă pierzi măsura… Și-acu'… unde-ai ajuns?

Brâncoveanu: Să plătesc… Din nou!
Ahmed: Deci, recunoşti c-ai trădat!
Brâncoveanu: Nu! Am fost mereu de partea ta! Am făcut ce mi-ai cerut… am trimis ajutoare… am tri…
Ahmed (*intervine peste*): Atunci de ce să plăteşti? Dacă n-ai greşit cu nimic… dacă nu m-ai trădat… de ce să plăteşti?
Brâncoveanu: Nu ştiu… Poate pentru că… asa-i obiceiu`!
Ahmed: Îndrăzneşti cam mult!
Brâncoveanu: Încerc să fiu cinstit!
Ahmed: Măcar de-ai fi… să recunoşti ce-ai făcut… să-ţi pară rău…
Să-nţelegi că…
Brâncoveanu (*intervine peste*): Că trebuie să plătesc… Am înţeles…
Şi vreau să vorbim deschis…
Ahmed (*repetă surprins*): „Să vorbim deschis”?!
Brâncoveanu: Da!… Să înţeleg cât şi ce trebuie să fac… Cred că noi doi…
Ahmed (*îl întrerupe*): Noi doi?! (*tare*) Noi doi?! (*amuzat*) Nu există noi doi… Uită-te la „noi doi”. Eu îl am doar pe Alah deasupra mea!… În schimb, între tine şi Dumnezeul tău, sunt eu… viziru'… zece mii de turci… plus vreo sută de boieri d-ai tăi.
Brâncoveanu (*încet*): Nu! Nimic nu stă între mine şi…
Ahmed (*continuă*): Te-a-nebunit averea, Constantin! Ţi-ai uitat locul!
Ai uitat cu cine vorbeşti! „Noi doi”! Eşti nebun!
Brâncoveanu: Atunci, ajută-mă!… Scapă-mă!
Ahmed: Să te scap?!… Eu?
Brâncoveanu: Da! De nebunie şi de… sămânţa ei, ajută-mă s-o pierd!
Ahmed: Ce să…?
Brâncoveanu (*mai tare*): Averea!
Ahmed: Averea ta?!
Brâncoveanu: Da! Tot ce am… să fie-al tău!
Ahmed: Al meu?! Tu auzi ce spui?! Ce nevoie am eu de… nimicu' tău…
Eu sunt sultanul, tu…
Brâncoveanu: Ştiu, ştiu… ştiu că n-ai nevoie! Dar n-o faci pentru tine… pentru mine!
Ahmed (*râde*): Chiar crezi că mă… prosteşti! Că la mine merg… vorbele-astea?!
Brâncoveanu: Cred… că poţi să m-ajuţi! Să m-ajuţi să mă-ndrept!
Ahmed: De ce te-aş ajuta?! Tu m-ai trădat şi-mi ceri să te-ajut?!
Brâncoveanu: Da! Fii generos! Ia-mi totul!
Ahmed (*surprins*): Eşti obraznic sau nebun?!
Brâncoveanu: Nu! Îţi spun cu-adevărat că…
Ahmed (*intervine peste, furios*): Mă prosteşti?! Râzi de mine…
De mine! (*urlă*) De Ahmed!
Brâncoveanu: Nu! N-aş îndrăzni să…

AHMED: Tu râzi de Ahmed?!
BRÂNCOVEANU: Nu! Știu cum pare… Dar sunt sincer…
AHMED (*continuă peste*): Biată furnică, te crezi elefant doar pentru că m-am aplecat să-ți vorbesc?
BRÂNCOVEANU: Iartă-mă!… Știu că pare!… Da' n-a fost nimic! (*rar*) Am strâns… și-am trăit… destul cât să-nțeleg că niciodată n-o să am… cât se crede că am… și n-o să pot plăti… cât se-așteaptă alții să plătesc… Am prea mult, deci… mereu prea puțin! Așa că, te rog cinstit, îndură- te!… Scapă-mă!
AHMED (*se gândește puțin*): Îți dai seama ce-mi ceri?
BRÂNCOVEANU: Ia-mi tot!
AHMED: Nu-i deloc puțin să…
BRÂNCOVEANU: Știu! E mult!… poate 5000 de pungi cu galbeni, zeci de moșii…
AHMED: Termină cu nimicurile-astea! Nici nu vreau s-aud!
BRÂNCOVEANU: Știu! Sunt lucruri de nimic! Foarte puțin! Dar tu poți mult! Poți să m-ajuți, să mă eliberezi, să mă scapi… de griji… de tot… să-mi iei tot!
AHMED (*pe gânduri*): Pot… pot să fac asta! Deși n-are sens, pot! Chiar pot! Deși mi-e inutil… mai rău, mă-ncurcă! O să se creadă că… hm… (*scurtă pauză*) Oamenii nu înțeleg! N-au cum să-nțeleagă!… Eu pot!… Eu… (*alt ton*) Dar nu vreau! Pentru că m-ai trădat!
BRÂNCOVEANU: Nu te-am trădat!
AHMED: …Și, dacă te-ajut, toți trădătorii o să zică, „trădăm imperiu', da' nu-i nimic, ne salvează Sultanu'"!
BRÂNCOVEANU: Nu te-am trădat!
AHMED: Și ce-i mai important? Imperiul sau Sultanul?!
BRÂNCOVEANU: N-am trădat nici imperiul…
AHMED (*intervine peste, grav*): Mai rău!… Ți-ai trădat Sultanul! Am dovezi… scrisorile tale către…
BRÂNCOVEANU: Sunt false…
AHMED: Boierii tăi…
BRÂNCOVEANU (*vorbind mai repede*): Boierii mint! Știi că mint! Ei nu-nțeleg! Știi că ei nu-nțeleg! Tu înțelegi! Tu poți să vezi dincolo de…!
AHMED (*iluminat*): Eu pot!
BRÂNCOVEANU: Scapă-mă! Tu ești singurul care…
AHMED: Pot! Eu pot!
BRÂNCOVEANU: Da, scapă-mă de tot!
AHMED (*ferm*): Eu pot!
BRÂNCOVEANU: Lasă-mi băieții liberi… și pe doamna… și nepoții… și ia-mi tot!
AHMED (*nedumerit*): Cum?!
BRÂNCOVEANU: Lasă-i pe ei… și ia-mi tot… pentru că tu poți!
AHMED: Ce să fac?!
BRÂNCOVEANU: Să-mi iei tot! Să-i lași pe ei, pe băieți… și pe doamna… și pe…

Ahmed: Așa să fac?!
Brâncoveanu: Da, și ia-mi tot!
Ahmed: Deci, asta vrei?! Asta urmărești… *(pauză)* Vezi că nu ești cinstit cu sultanu' tău! Îmi ceri să fiu generos, să mă-ncarc eu cu… tot, și tu, ce faci?! Tu ce faci?
Brâncoveanu: Scapă-i pe ei și eu fac orice …
Ahmed *(intervine peste)*: Deci, așa! Ahmed să te scape pe tine de… tot, să-i scape pe ei… *(începând să urle)* să scape Ahmed pe toată lumea… să facă el totu'… mereu, totu'… doar atât… totu'… iar tu… tu… te zgârcești! Îți păstrezi ce ai mai scump!

Câteva secunde de liniște.

Brâncoveanu *(simplu)*: Nu-mi păstrez nimic! Tot ce-am strâns, e-al tău! Și nu-i puțin!
Ahmed: E nimic!
Brâncoveanu: E tot ce am!
Ahmed: Și băieții?
Brâncoveanu: Ce-i cu băieții?
Ahmed: Băieții… și doamna… și nepoții… ai cui sunt? Ziceai că-mi dai totu'!
Brâncoveanu: Ei n-au nicio vină!
Ahmed: Doar Alah e nevinovat! Păcat, Constantin, era cât p-aci să mă-convingi că-ți pare rău și…
Brâncoveanu: Îmi pare!
Ahmed *(continuă)*: Vrei să te-ndrepți!
Brâncoveanu: Vreau și…
Ahmed: … Că ești cu-adevărat pregătit să sacrifici totul… ca să-ți ștergi trădarea… să-i dai un semn Sultanului tău că…
Brâncoveanu *(intervine peste)*: Îți dau totul! *(încet)* Totul!
Ahmed: Puțin!… Cât de puțin a lipsit… să mă păcălești… și să scapi… să profiți de firea asta a mea înclinată spre bunătate… spre iertare!
Brâncoveanu: N-am vrut să te păcălesc… din contră, de la-nceput am oferit tot ce…
Ahmed *(intervine peste, alt ton)*: Avea dreptate tata! Uneori, sunt prea bun! Sau prea slab! Dar ce să fac?! Mi-a plăcut mai mult poezia decât sabia! înțelepciunea, nu războiul! *(Ahmed miroase o lalea)* Sunt vulnerabil… și tu ai simțit imediat… și-ai vrut să profiți!
Brâncoveanu: Nu, n-am vrut! Dar știu că doar tu poți să vezi dincolo de intrigi… de minciuni și trădări… să fii sultan, dar să rămâi om… să construiești, să dai sens!
Ahmed: Exact! Exact asta! M-ai mirosit, bătrâne! Ai înțeles că sunt vulnerabil la frumusețe! La o floare frumoasă… la cuvinte frumoase… la o idee mare… un

sacrificiu adevărat. Înalt… Și-am crezut că ești în stare să faci ceva cu-adevărat mare! Că, în sfârșit, am și eu parte de-un moment… Pentru că e ceva acolo-n tine, care m-a făcut să sper!
BRÂNCOVEANU: E ceva și vreau să…
AHMED (*continuă peste*): Că poți să renunți la copii, la credință… la tot! (*dezamăgit*) Dar tu, în loc să te lași… cuprins de frumusețe… să oferi pe măsura îndurării pe care-o ceri… te-ai pierdut în nimic, în loc să te-nalți, te-ai îngropat! (*mâhnit*) Păcat! Te-aș fi iertat!
BRÂNCOVEANU: Iartă-mă!
AHMED: Nu-i suficient s-o ceri! Tre' s-o meriți! Iertarea cere suferință…
Și sacrificiu… (*direct, intens*) Cât poți să sacrifici, Constantin?
BRÂNCOVEANU (*căzând în genunchi*): Totul!

Ahmed îl privește.

AHMED: Stai în genunchi, „Măria Ta"?
BRÂNCOVEANU: Nu domnul… tatăl te roagă!… Iartă-i pe copii!
Dă-le drumul… și tot ce am…
AHMED: Mai ai ceva fără copii?

Brâncoveanu tace.

AHMED: Atunci, ce-mi dai?
BRÂNCOVEANU: Totul! Am oferit tot ce poate să ofere un om… un domn… și-un tată!
AHMED: Un tată oarecare! Un om obișnuit! Dar tu… n-ai oferit nimic! Tu trebuia să faci mai mult!
BRÂNCOVEANU: Am făcut… mai mult! Și-acum dau tot… ce-am făcut!
AHMED: Nu dai tot!
BRÂNCOVEANU: Ba da! Îți dau!
AHMED: Ce?
BRÂNCOVEANU: Ce vrei?
AHMED: Tot… copiii și credința!
BRÂNCOVEANU (*se ridică încet*): Ți-am fost mereu…
AHMED (*îl întrerupe, categoric*): N-ai fost mereu! Nu mie! Da' acum nu despre mine-i vorba! (*alt ton, șuierat*) Despre… ce-i deasupra mea!
BRÂNCOVEANU (*s-a ridicat, a înțeles*): Deasupra ta… e doar…
AHMED: Exact!… Și poate că El s-ar bucura să-i dai…
BRÂNCOVEANU (*intervine peste*): Credința… mea?
AHMED: Dacă eu mă îndur să mă-ncarc cu toate… greutățile tale… pământești… măcar lui Alah să-i dai…

Brâncoveanu: Credința mea?
Ahmed: Da!
Brâncoveanu: N-are nevoie! O are pe-a Luminăției Tale!
Ahmed: Așa e... Da' Alah e mare! Are loc și pentru...
Brâncoveanu: Lângă un (*face semn spre sultan*) soare, nu-i loc de-un... licurici!
Ahmed: Ai grijă, bătrâne! (*amenințător, rece*) Soarele ăsta... ajunge în orice colț al minții tale, înțelege... (*încet*) și arde!
Brâncoveanu: Vezi? Nu-i loc de mine lângă soare!
Ahmed (*autoritar*): Dacă eu vreau să fie... e! (*scurtă pauză, se apropie de Brâncoveanu, încet, prietenește*) Constantin... nu-mi place să te văd (*arată spre el*) așa! Îmi rănește privirea... Știu că tu... nu ești ca alții! Te urmăresc de multă vreme! Ești... diferit! Și ne-ntâlnim acum, pentru că-mi pasă și... (*mai încet, ca un secret*) Nu vreau să te pierd!
Brâncoveanu: Atunci, de ce...?
Ahmed (*încântat*): Să te câștig! (*tare*) Mi-e ușor să te pierd! Foarte ușor! Într-un fel, ești deja pierdut! Drumul tău... și-al băieților... merge într-un singur loc! Știm amândoi! Și nimeni nu poa' să schimbe asta! Oricât te zbați... am auzit câte-ai încercat la București și... pe drum... și aici, de când mi-ați făcut onoarea să-mi fiți oaspeți! Dar nimeni nu te poate-ajuta!
Brâncoveanu: În afară de tine!
Ahmed: Așa e! (*încântat*) În afară de mine... Dacă eu vreau... Totul se schimbă!
Brâncoveanu: Și vrei?
Ahmed (*apropiindu-se, privindu-l în ochi*): Fă-mă să vreau!
Brâncoveanu: Cum? Cum aș putea să...?
Ahmed (*intervine repede*): Ușor... și simplu... (*foarte firesc*) Dă-mi credința ta...
Brâncoveanu: O ai deja...
Ahmed: Și-a băieților!
Brâncoveanu: Ca sultan, tu ești...
Ahmed (*intervine peste*): Nu asta... nu din gură!... Nu din lumea- asta! (*se depărtează, se plimbă*) Așa... nu-mi trebuie! Am destul! Am tot ce se vede! Tot... ce-acoperă privirea! (*puțin iritat*) Strămoșii mei au cucerit lumea... toată lumea... din afară! (*se întoarce spre Brâncoveanu, încet, rar*) Au făcut ce era ușor, s-au suit pe cal și... Dar eu! (*obsedat de gând, pentru el*) Eu! Tre' să fac ce-i mai greu! Ce-a rămas... s-ajung unde ei nici n-au îndrăznit! Să cuceresc... nevăzutul, lumea dinăuntru...! (*direct spre Brâncoveanu*) Dă-mi credința ta, Constantin!
Brâncoveanu: Credința în...?
Ahmed (*intervine peste*): Da! Nu mie! Lui Alah! Prin mine!
Brâncoveanu: Ca să-mi salvezi băieții?

AHMED: Nu!... *(scurtă pauză)* Nu așa!... Nu suntem la târg!... Vorbim de credință, Constantin, nu de tărâțe!... Credința! Credința adevărată... se oferă... deplin, fără condiții, fără nimic în schimb! Crezi, nu-ntrebi!
BRÂNCOVEANU: Deci, nu-mi salvezi băieții...
AHMED *(îl întrerupe răstit)*: Băieții?! Ce legătură au?! Îmi dai, să-ți dau?!... Nu merge așa!... Crede în Alah!... Roagă-l pe El să te-ajute... cu ce-ai tu nevoie... să-ți salveze El băieții! *(intens, halucinant)* Și bucură-te dacă n-o face... Că doar așa poți să-ți dovedești credința! Când crezi fără să primești!
BRÂNCOVEANU: Cred!
AHMED (*cu speranță*): În Alah?

Scurtă pauză.

BRÂNCOVEANU (*începe încet*): În Dumnezeu!
AHMED: Constantin, nu-i momentu'!... Pentru un om care toată viața lui s-a ocupat cu... bani, palate și... partea frumoasă a vieții... te-ai opus destul! Gata! am înțeles! Nici nu mi-ar fi plăcut să primești imediat! N-aș fi crezut! Dar, acum, s-a terminat! O să faci ce-ți cer! Ce-i normal... și oricine om cu capu' pe umeri, în locul tău, ar face la fel! Primește-l pe Alah! Tu și-ai tăi! Nu-ți spun c-o să scăpați toți, dar Alah e mare! Ai credință!
BRÂNCOVEANU (*alt ton*): Am!
AHMED: Chiar ai?
BRÂNCOVEANU (*pornește încet, crește puternic*): Și poate că... dacă-mi spuneai la București... că-mi salvez băieții dacă...
AHMED: Nici acum nu-ți spun! Ahmed nu minte! *(alt ton)* Dar Alah...
BRÂNCOVEANU (*continuă peste*): Totuși... dacă mi-ai fi spus... nu știu ce-aș fi făcut! Că sunt... om și... tată!
AHMED: Ești! Și-o să faci ce-i mai bine pentru...
BRÂNCOVEANU (*intervine peste, ferm*): Dar acum...
AHMED: Fără dar!
BRÂNCOVEANU (*continuă, puternic*): După zilele-astea... În care mi-ai luat tot... ce credeam că am... și mi-ai arătat că tot ce-i aici... în lumea-asta... poa' să dispară într-o clipă... *(crescendo)*, când am înțeles că nu e nimic... sigur... și nu mă pot agăța nici de cuvinte... ca să-mi salvezi copiii...
AHMED (*crescendo, cu pasiune*): Ba poți!... Agață-te, bătrâne! Speră! Luptă... ca pân' acum! Mituiește! Roagă! Crede! Dă-mi ce-ți cer! Fă ce-ai de făcut!... Fii practic! *(îl ispitește)* Poți să ai mai mult decât ai avut! Vino lângă mine! Locu' tău nu e-n bordei! Băieții tăi nu s-au născut în iesle... Lumea ta... i-aici, cu Alah! În soare! Ești Altin Bey! Prințul aurului, nu al... bălegarului! Și după... te-ntorci acasă, îi schimbi și pe-ai tăi!
BRÂNCOVEANU: Nu mă-ntorc!

Ahmed: Ba da! O să te-ntorci!... Dar renunță la-ntunericu' vostru păgân! Schimbă-ți credința! Treci în lumină!

Scurtă pauză.

Brâncoveanu: Nu! Rămân!
Ahmed (*mirat*): O slugă?
Brâncoveanu: Ce-am fost!
Ahmed: Asta ai fost! Mereu la mila mea... și-a altora... (*alt ton*) Nu vrei să fie altfel? Să ai putere... să faci tu... istoria, nu s-o facă alții pentru tine?!
Brâncoveanu: Istoria... se face singură.
Ahmed: Așa crezi tu?

Brâncoveanu nu răspunde.

Ahmed (*crescendo*): Asta-i scuza ta? A voastră? Așa vă păcăliți? Așa reușiți să suportați... totul? Ați inventat o nălucă: istoria! Și ea-i de vină pentru mizeria în care trăiți?!
Brâncoveanu: Nu trăim în mizerie!
Ahmed: V-ați obișnuit cu ea! Vi se pare că-i puf! Suportați orice! Vă luăm banii, vă luăm caii, vă luăm mâncarea, vă luăm femeile... vă luăm copiii! Și voi ne pupați papucii. Sună prost, știu, dar chiar o faceți! Pentru că noi stăpânim lumea! (*dispreţuitor*) Iar voi... vă tot plecați. Ați ajuns cu nasu-n pământ... (*scurtă pauză*) Cu ochii acoperiți de noroi, nu mai știți cum arată cerul... Ăsta nu-i drumu' tău, Constantin! Am văzut de ce ești în stare... 25 de ani de domnie! Între voi, nu mai sunt alții ca tine și am eu grijă să nu mai fie! Tu... te-ai născut să creezi, să schimbi vieți, să deschizi lumi... nu să-ntorci și celălalt obraz! Vino lângă mine... lângă Alah! Fii stăpân, nu slugă!
Brâncoveanu: Ce-ar fi stăpânul fără slugă?
Ahmed: Stăpân! Cin' se naște stăpân... rămâne stăpân... cu sau fără slugă! Renunță la credința ta de slugă și...
Brâncoveanu (*îl întrerupe, simplu*): Nu pot! Sunt... ce m-am născut să fiu!
Ahmed: Slugă?
Brâncoveanu: Creștin!
Ahmed: Foarte puțin!
Brâncoveanu (*simplu*): E mult să`ntorci și-obrazu' celălalt, să nu-ți urăști dușmanul... să-l iubești!
Ahmed: Ești prost sau ești nebun?!... Tu mă iubești acum?
Brâncoveanu: Încerc!
Ahmed: Dar n-o să reușești! Pentru că nimeni nu...
Brâncoveanu (*îl întrerupe*): Unii au reușit!

AHMED: N-au avut dușmani pe măsură.
BRÂNCOVEANU: Ba au avut!... Dar când se-ntâmplă... *(crescendo)* când nu-i doar în povești, filosofii și idei... când îl ierți cu-adevărat pe ăla care bate cuiul... care-ți fură mâncarea... băieții... viața... *(împăcat)* ești liber și... nu mai ai nici dușmani, nici slugi, nici stăpâni!
AHMED: Liber?!... Tu ești liber?

Scurtă pauză. Brâncoveanu zâmbește.

BRÂNCOVEANU *(peste)*: N-ai cum să-nțelegi!... Da, poate că azi sunt încă sub puterea ta...
AHMED *(tare, peste)*: Cum ai fost și ieri și-o să fii și mâine!
BRÂNCOVEANU: Dar lumea-i mai mare decât noi... și timpu-i mai lung de trei zile!
AHMED *(intervine peste)*: Nu, bătrâne! Te-amăgești! Înalta Poartă va dura...
BRÂNCOVEANU: O mie de ani?
AHMED: Mai mult!
BRÂNCOVEANU: Istoria... pe care n-am inventat-o noi și pe care tu o cunoști... e plină de împărății de-o mie de ani, care-au dispărut după câteva... zeci sau sute. Am prins și noi câteva. Au venit, au plecat, noi am rămas! Și chiar dacă azi... nu vedem cerul, îl știm! Pentru că am trăit mereu sub același cer. Și de-asta, chiar și-atunci când nu-l vedem, nu ne rătăcim, nu dispărem... nu uităm cine suntem!
AHMED: Ar trebui să uitați! Să uiți! *(direct, ton scăzut)* Pentru binele tău... și-al băieților... Uită! Vino sub alt cer! Lângă Profet și lângă...
BRÂNCOVEANU *(intervine peste, calm)*: Nu! Nu pot să vin! N-am unde! Înțeleg ce-mi ceri și... unde mă chemi... Dar... chiar dac-aș vrea... *(zâmbind împăcat)* nu pot să schimb... cerul!
AHMED: Da' poți să-ți pierzi băieții!

Brâncoveanu tace.

AHMED: Tu... o minte luminată... îți trimiți băieții la... *(dezamăgit)* Atât de... primitivi sunteți?! Atât de mare-i... neștiința voastră?! Cum ajunge un om ca tine să...?!
BRÂNCOVEANU *(intervine peste, împăcat)*: Cu pași mici! Lucrurile mari... bune și rele, deopotrivă... se fac cu pași mici. Când m-ați luat de la București și m-ați adus aici... poate că nici eu, nici tu, nu știam clar ce vrem, ce facem... și până unde. Doar ne-am trezit pe-un drum... Și drumul... noi... Alah al tău... și Dumnezeul meu... au făcut restul. C-așa se face nefăcutul. Făcând.

Câteva secunde liniște.

Ahmed: Deci nu-ți salvezi băieții?
Brâncoveanu: Așa-i salvez!
Ahmed: Îi pierzi! Acum… îi pierzi! *(renunță, pleacă spre ieșire)*… Ahmed a vrut să ierte! Să-ți dea o șansă! O șansă adevărată! Să pierzi sau să câștigi!

Ahmed iese.

Brâncoveanu *(strigă)*: Cum să câștig?
Ahmed *(de dincolo, tare)*: Pierde totul!

Heblu.
Muzică orientală, suprapusă cu zgomote de lanțuri, lovituri de ciocan și gemete (se disting mai clar cele ale lui Matei).

SCENA V

În fața cortinei. Ienăchiță Văcărescu (cămașă albă, desculț, semne evidente de tortură) vorbește șoptit cu Mustafa. Din întuneric total, se aprinde un spot pe cei doi. Discuția e începută.

Mustafa *(repezit)*: Eu doar am vrut să te-ajut, că pentru familie, mare lucru nu se mai poate! Luminăția sa e foarte supărat! Dar, pentru domnia ta, nu se știe cum ar fi căzut o… vorbă bună și… o dovadă de credință!
Văcărescu: De credință-i vorba sau de…?
Mustafa *(intervine peste)*: De toate, boier Văcărescu! Hai, că mata ești…. om de-nțeles! Toată viața te-ai ocupat cu… adică, înțelegi cum e cu… toate!
Văcărescu *(nedumerit)*: Nu-nțeleg! C-ai zis de credință și eu am auzit de la vodă că sultanu' ar aștepta să…
Mustafa: Să ce?
Văcărescu: Să intram în… oastea lu'… *(arată-n sus)*
Mustafa *(intervine peste, nedumerit)*: Lu' Alah?! Nu ești cam bătrân pentru…?
Văcărescu: Pentru oaste?
Mustafa: Și pentru oaste și pentru… Da' dacă vrei…
Văcărescu: Nu, nu vreau! Ai dreptate, sunt prea bătrân! Da' tu ai zis de o dovadă de…
Mustafa: Nu! Nu! Nu! Oastea lu' Alah o conduce sultanu'! Eu… ziceam așa, între noi, de… o dovadă mai… concretă!
Văcărescu *(nevinovat)*: Da, de credință! Că, dacă ne-am schimba credința…
Mustafa *(iritat)*: Să știi că eu am mult de alergat și m-am dat peste cap

s-ajung aici să-ncercam să… rezolvăm ceva! Da' dacă nu vrei, mă duc și te las… în grija lu' Alah!
VĂCĂRESCU (*cu speranță, spre Mustafa*): Crezi că Alah are grijă de mine… chiar dacă nu…?
MUSTAFA (*conciliant*): Asta ziceam și eu! Că fiecare e ocupat cu ai lui. Și d-aia-mi pare mie rău c-aici, nimeni nu se mai gândește la tine! Toți trimișii, ambasadorii, întreabă numa' de situația lu' vodă, a prinților, a doamnei… ne roagă să-l iertăm… da' de mata cine să se intereseze?
VĂCĂRESCU: S-o găsi cineva care să se gândească și la…
MUSTAFA (*intervine peste*): Nu se găsește! În afară de mine… (*alt ton*) Da' asta-i bine!
VĂCĂRESCU: De ce?
MUSTAFA: D-aia!… D-aia sunt eu aici și-ți ziceam că… (*aluziv*) cine știe, poate rezolvăm ceva! Dacă pe oameni nu-i interesează… poate… te strecurăm cumva… să scapi de… (*mimează o lovitură peste ceafă*).
VĂCĂRESCU: Crezi că se poate?… (*cu speranță*) Ar fi… Mustafa, asta ar fi!
MUSTAFA: Orice se poate!
VĂCĂRESCU (*mirat*): Orice se poate?!
MUSTAFA (*responsabil*): Cu vodă, nu! Dacă bătrânu' nu-i om de-nțeles și vrea s-o facă pe nebunu', treaba lui! Da' mata, ce vină ai?
VĂCĂRESCU: N-am nicio vină! Și nici vodă n-are!
MUSTAFA: Are, are! Că, și dacă… să zicem așa… n-ar fi trădat, cât a trădat, că a trădat… tre' să fi trădat… ce-l costa să facă ce i-a cerut sultanu'?
VĂCĂRESCU: Să-și schimbe credința?
MUSTAFA: Care credință? Că-l cunoaștem bine! N-a strâns averea aia c-a stat de vorba cu sfinții! A trăit în lume! Știe care-i mersu'! De unde, brusc, atâta… credință?!
VĂCĂRESCU: L-ați ajutat voi să…
MUSTAFA (*intervine peste*): Am încercat să-l ajutăm! Trebuia să rezolve lucrurile cu frumosu', când s-a putut, acum… el e pierdut…
(*alt ton*) Da' mata…
VĂCĂRESCU: Ce-i cu mine?
MUSTAFA: Dacă ne organizăm puțin… că am semne bune! Oamenii n-au nimic cu tine, am întrebat! Pân' la urmă, n-ai făcut niciun rău… de capu' tău! Vodă te-a pus! Ce era să faci?! Te-ai supus! Ca oricare altu'. Și asta tre' să zici!
VĂCĂRESCU: Ce să zic?
MUSTAFA: Adevăru'! Să știe toată lumea: și ambasadorii… și toți! Că vodă-a trădat… și tu ești nevinovat! Că, în inima matale, niciodată n-ai vrut!
VĂCĂRESCU: Ce n-am vrut?
MUSTAFA: Nimic! Cu banii, cu trădările… cu tot ce-a făcut mazilu'!

VĂCĂRESCU: N-a făcut nimic!
MUSTAFA: Boier Văcărescu! *(îl analizează atent)* Te-au lovit rău?! *(arată spre semnele de lovituri de la cap)*
VĂCĂRESCU: M-au lovit bine!
MUSTAFA: Parcă nu mai ai toate mințile cu mata!
VĂCĂRESCU: Le am, de ce să...?
MUSTAFA *(intervine peste)*: Atunci... ce nu-nțelegi?! Ca s-o rezolvăm... Și să știe toată Europa... care se tot întreabă... și crede că noi suntem barbari, nu voi care vă dați copiii la secure pentru...
VĂCĂRESCU: Pentru...?
MUSTAFA: Un moft! *(se uită în jur)* Hai, că nu-i timp de...!
(rar, didactic) Deci...! Tu n-ai vrut, vodă te-a obligat să faceți... nenorociri... trădări... trădări mari!
VĂCĂRESCU: Ce trădări?
MUSTAFA: Le știm noi bine! Le scriem, mata le semnezi și... gata!
VĂCĂRESCU: Gata cum?
MUSTAFA: Sultanu-i forțat să... ia măsuri... ca orice alt... luminat... de pe pământu' ăsta! Da' tu ești nevinovat! Știe toată lumea! E păcat să pățești ceva! Îți mai amintești și de vreo zece pungi de galbeni... cinș'pe, ca să fim mai siguri, și, dacă ai credință, o rezolvăm!
VĂCĂRESCU *(calm, sigur)*: Mustafa! Serenisime! Vodă nu m-a obligat! Eu am vrut...
MUSTAFA: Ce-ai vrut?
VĂCĂRESCU *(continuă)*: Ce-am făcut! Da' n-a fost nicio nenorocire! N-am trădat pe nimeni! Nu semnez nimic! Și nu-mi amintesc de nicio pungă, că mi-am amintit de toate... *(mai tare)*, dar...
MUSTAFA *(cu speranță)*: Așa...
VĂCĂRESCU: Am credință! Uită-te la mine! E tot ce mai am! Și, ziceai că, dacă am credința, o rezolvăm!
MUSTAFA: Nu! Nu! Nu... așa! Ce să rezolvăm?! Dacă nu vrei să scapi...
VĂCĂRESCU: Vreau! Cum să nu vreau? Ce om de pe pământu' ăsta n-ar vrea?! Și dac-aș mai avea niște pungi, bucuros le-aș da! Da' au scos tot de la mine! *(arată spre răni)* Se pricep!... Și-ar trebui să știi! C-ai fost tot timpu' acolo...
MUSTAFA: Eu?!... Un' să fiu?... Eu am fost plecat la...
VĂCĂRESCU *(intervine peste)*: Ai fost... lângă doamne să le tragi de limbă și lângă noi când ne-au jupuit! Te-am simțit, chiar dacă te-ascunzi! *(îl miroase)* Mirosi a carne arsă, serenisime!
MUSTAFA *(amenințător)*: Ai grijă ce zici!
VĂCĂRESCU *(zâmbind)*: Nu mai am nimic! Nici măcar grija... Cândva, te-am plăcut, Mustafa! Erai... ești... un om de acțiune... isteț. Mi se părea că semănăm! Am înțeles ce faci... și acum... de când ne-ai adus aici... și

la București! E clar că Prealuminatu' te trimite mereu să scormonești… după bani, după secrete! Înțeleg c-acum tre' să-i găsești niște scuze pentru… ce-o să facă! Nu ți-e ușor nici ție!
MUSTAFA (*sincer*): Nu mi-e!
VĂCĂRESCU: Știu! Da' dacă-i ordin… ce poți să faci?! Plus că nici în tine n-are-n-credere totală! Cum ne urmărești tu pe noi, te urmăresc alții pe tine, nu?
(*Mustafa nu răspunde*)
VĂCĂRESCU (*continuă*): Te verifică! Te-ascultă! Oare chiar și-acum! O fi însuși Ahmed pe-aici pe undeva! C-așa-s prealuminații! Bănuiesc pe toată lumea…, trag cu urechea!
MUSTAFA (*privește din reflex în jur*): Luminăția sa niciodată nuuu…
VĂCĂRESCU: Da' câteodată, da!… *(înțelegător)* Și mai cred că tu nu vrei să fii… ce ești… că, „în inima ta", nu ești mândru de ce-ai ajuns… sau, cel puțin, așa alegi să crezi, că ești doar o… unealtă! Asculți un ordin. Deci, ești nevinovat! Da', ai grijă, Mustafa, c-a-nceput să-ți placă!
MUSTAFA: Nu! Nu mai mult decât ți-ar fi plăcut și ție, dacă erai în locul meu!
VĂCĂRESCU: Dumnezeu m-a ferit… să fiu în locu' tău! Da', poate ai dreptate! Cine știe ce-aș fi făcut?! Că nu m-am născut sfânt! Am trăit… cum s-a putut … iar de murit… vă ocupați voi!

Se stinge lumina de peste cei doi, se aprinde un alt spot în care intră Marica Brâncoveanu, îmbrăcată într-o rochie lungă, simplă, fără bijuterii sau însemne nobiliare.

MARICA (*echilibrat*): Luminăția ta, mulțumim! Mulțumesc! Pentru generozitate și pentru adânca înțelegere a limitelor firii omenești… pe care ni le-ai lămurit și nouă! Să-i văd pe toți a fost mai mult decât meritam! Mai mult decât îndrăzneam încă să sper! Am primit acest dar fără măcar să-l fi implorat. Am înțeles, atât de târziu, dar, cu ajutorul Luminăției Tale, am înțeles, în ultimele aproape 100 de zile, cât de nepotrivit ar fi, revoltător de nepotrivit, să rog, să cer, s-aștept sau să cred că ceea ce simt și-mi doresc eu ar avea dreptul de-a fi rostit, auzit ori împlinit! *(împăcată, zâmbind)* Nu! M-am trezit! În sfârșit! Am fost ajutată să mă trezesc! Am primit binecuvântarea luminii puterii tale revărsate peste obscurul slăbiciunilor mele! Iartă-mă! Pentru tot! Pentru frumusețea căutată și seacă a cuvintelor pe care le scriu! Pentru viclenia-mi, fără voie, de om lacom de viață și bolnav de speranță, ascunsă în mulțumirile pe care ți le-aduc! *(se tensionează treptat)* Iartă-mă pentru îndurarea pe care o cer, mai ales atunci când strig că n-o merit! Iartă-mă! Iartă-ne pentru că am fost atât de nebuni, încât să credem că știm ce-o să fie mâine, ce-a fost ieri, ce e azi, că noi, noi… putem măsura timpul, oamenii sau… adevărul! *(vulnerabilă)* Iartă-mă, și-ți multumesc! Că m-ai lăsat să-i văd! Erau așa frumoși și… mari?! Poate mi s-a părut! Ei erau departe, lumina puțină, da` parcă toate… câte pătimesc, pe drept, pe dreptul tău, singurul care con-

tează aici, acum… toate i-au făcut mai… până și pe-ăla mic! Mai ales pe-ăla mic! A crescut, era… E adevărat, la vârsta lui, în o sută de zile chiar se poate să… te faci mare! Atât de mare! E adevărat! Ce-i adevărat? Că-ți mulțumesc că m-ai lăsat să-i văd. Și că nu i-ai lăsat să mă vadă! *(răbufnește, crescendo)* Și că sper! Sper! Sper! Fără voia ta, fără voia mea, fără nicio voie, încă sper că… *(inspiră, recapătă controlul)* Iartă-mă! Iartă-ne! Sau nu ne ierta! Dar pe toți, împreună! La fel de vinovați!

Heblu.

SCENA VI

Brâncoveanu, Constantin, Ștefan, Radu și Matei, cu lanțuri la picioare, stau într-o celulă (trei pereți) trasă în interiorul decorului precedent. Pe față, brațe și picioare au urme de tortură. Toți sunt în cămăși albe până la genunchi și în picioarele goale. Privesc în jos. Se aud, la început destul de tare, zgomote sacadate de pași și lanțuri. Treptat se estompează.

Matei: Unde-l duc?

Nimeni nu răspunde.

Matei (*mai tare*): Unde-l duc?
Ștefan: Un' să-l ducă…
Matei: Unde?
Brâncoveanu: Stai liniștit! Ce era mai rău… s-a dus!
Matei: Unde?
Radu (*șoptit, cu Brâncoveanu*): Mereu ai zis așa!
Brâncoveanu: Așa am crezut!
Radu: În fiecare zi?
Constantin: De câte ori a fost nevoie!
Radu: Cine-a avut nevoie?
Constantin: Toți!
Radu: Eu nu! De-o sută de zile… aceleași povești!
Matei: Unde-l duc pe Ienăchiță?
Radu (*continuând*): Dacă-i rău, e rău! Mai bine să știi la ce să te-aștepți!
Constantin: După ziua-asta, n-o să mai fie rău!

Se aude un scârțâit metalic, urmat de un zgomot puternic (ca al unei uși grele care se închide).

Matei: Unde?

Constantin: Stai liniștit!
Matei: Cum să stau? Și-acum, ce fac? O să ne ia pe rând?
Constantin: Suntem împreună și…
Matei (*agitat*): Acum… da'… când vin… cum o să fie?
Constantin: Nu te mai gândi!
Radu: Așa cum o să fie!
Constantin: Repede! Așa o să fie! Repede!… După ce-a fost aici, n-o să… o să fie repede!
Radu (*revoltat*): Ce bine!… O s-avem o zi… scurtă!
Constantin: Da! Se termină și…
Radu: Și-asta-i bine?
Ștefan (*către Radu*): Bine?! Asta vrei tu, să fie bine?!
Radu: Să fie!… Bine sau rău, da' să fie! Asta vreau! Cum o fi…. Să fie rău! Dacă nu se poate altfel… Da' să mai fie!
Ștefan: Nu ți-a ajuns?
Radu: Ție ți-a ajuns?
Ștefan: Pentru două vieți!
Radu: Poate! Da' n-ai două! Și mie nu mi-a ajuns!
Ștefan: Ți-aș da de la mine!
Radu: Pentru că ai de unde! Tu, Constantin… aveți ceva… lăsați ceva-n urmă, la voi… e mai ușor… da' eu și-ăsta mic… nu-i drept!
Constantin: E mai ușor?!
Radu: Da!… Ai…
Constantin: Nimic! Nu mai am nimic!
Radu: Ai un băiat!
Constantin: Am un băiat? (*explozie*) Unde?… Unde e?… Zi, Radu, unde e?
Radu: Măcar nu-i aici! El scapă!
Constantin: „Am un băiat!"… „E mai ușor!"… (*strigă*) „Nu-i drept?!"

Constantin se prăbușește.

Ștefan: Nimic nu-i drept!
Brâncoveanu: Pentru niciunu' din voi! Nu voi ați ales să…! Eu am ales!
Radu: Tu?! Ce-ai ales tu?
Brâncoveanu: Tot! Să fiu… ce-am fost… știam ce-nseamnă! Voi, n-ați avut de-ales!
Radu: Pân-acum! Da' poate că de-acum…
Ștefan: De-acum ce?
Radu: De-acum… poate-am avea de-ales! Și-ar trebui s-alegem! Să nu-l lăsăm doar pe el să…
Constantin (*către Radu*): Taci!

Radu: De ce? De ce să… care numa' el totu'? Hai să cărăm și singuri! Poate-a venit vremea! Măcar de-acum-nainte să…
Ștefan (*intervine peste*): De-acum? Vorbești de viitor? De-acum înainte?! Înainte unde? Înainte cum?
Radu: Oricum!
Ștefan: Ai uitat unde ești?
Radu: Ai murit?
Ștefan: Se rezolvă!
Radu: Nu! Nu! Nu! Lasă filosofia! Acum, când vorbim, ești mort?
Ștefan: Zi! Ce vrei?
Radu (*îl zguduie*): Ești mort?!
Ștefan: Da! Toți suntem!
Radu: Nu! Eu îs viu! Văd! Aud! Simt că sunt viu! Mă mișc… vorbesc… fac zgomot! (*mișcă lanțurile*)… deci, încă mai pot să… fac ceva… și tre' să fac!
Ștefan: Ce?
Radu: Să-ncerc… să fiu și mâine!
Ștefan: Unde?
Radu: Oriunde! Aici, dar viu!

Se aud din nou gemete. Matei tresare.

Constantin: Stai liniștit!
Radu: Nu! Nu vreau să stau! Cât timp mai e ceva… de dat și de scăpat… nu pot să stau!
Constantin: Le-am dat totul!
Radu: Nu totu'!
Matei: Ce mai e?
Radu: Mai e!
Constantin: Ce să mai dăm?
Matei: Mai e aur sau…?
Constantin: L-am dat pe tot!
Ștefan: Degeaba! Acasă poate-am fi scăpat! Aici… e prea târziu!
Constantin: De-acum… nu mai contează! Așa a fost voia! A fost scris să…
Radu (*îl întrerupe*): Voia cui?
Ștefan: Scris de cine?…
Radu: Decât să ne lăsăm așa… în voia… Mai bine luptam la București! S-a gândit cineva să și lupte… nu doar să plătească?
Brâncoveanu: Ne-am gândit la toate, nu doar la noi!
Radu: Am gândit prea mult! Mai bine luptam! Scăpam mai ușor!
Constantin: Scăpăm oricum!
Radu: Nu! Nu scăpăm! Hai să le dăm!

Constantin (*intervine peste, categoric*): Le-am dat ce-au vrut!
Radu: Să dăm ce mai avem!
Matei: De ce nu dăm? (*agitat*) Dacă mai e ceva…

Brâncoveanu face câțiva pași și-l îmbrățișează pe Matei.

Brâncoveanu (*blând*): Nu e nimic… ce mai putem să dăm?
Radu: Ba ar mai fi!
Matei: Ce?
Radu: Ceva care… pe noi… oricum nu ne-ajută!
Matei (*către Radu*): Avem ceva?
Brâncoveanu: Nu e nimic… de dat! Radu, nu-l amăgi!
Matei: Tată, te rog! Dacă mai e ceva, hai să…! C-apoi strâng eu! Sunt tânăr! Muncesc! Mă lupt! Am grijă eu de voi! Dacă ne-ajută Dumnezeu și…
Ștefan (*izbucnește*): Dumnezeu?! Care…?

Brâncoveanu se desprinde încet de Matei.

Brâncoveanu (*intervine*): Ștefane, ziua-asta aproape a trecut… nu-ți pierde… totul… pentr-o zi!
Ștefan: Totul?… E deja pierdut!
Brâncoveanu (*energic*): Atunci, câștigă-l!
Ștefan: Ca să câștigi… e nevoie de aur! Și aur nu mai e!
Brâncoveanu: S-a dus vremea… aurului!
Constantin (*încet, pentru el*): A venit vremea… crucii!
Radu: Exact! Deci, mai avem ceva!
Matei: Ce?
Radu: Ceva de dat… de luat… și de scăpat!
Matei: Ce?
Constantin (*către Matei*): Nu-l asculta! Acum scăpăm! (*încet*) Mai e puțin!
Ștefan: Dacă puteam, am fi scăpat!
Radu: Încă putem! Măcar să încercăm!
Matei (*încet, sfârșit*): Ce? Spune-odată! Ce? Ce să mai dăm?
Ștefan: Nimic!
Constantin: Ce ne-a rămas, e-al nostru!
Radu: La ce ne-ajută? Tot murim! Tre' să-ncercăm!
Matei (*strigă*): Ce?!
Constantin: N-avem ce încerca!
Radu (*către Matei*): Să fim ca ei! Să ne turcim! Au zis că…
Constantin (*intervine peste*): Și i-ai crezut?! Voiau aurul, nu altceva! Nu dau doi bani pe…

Radu (*se întoarce spre Constantin, peste*): Pentru c-atunci aveam aur! Da' acum! Doar asta ne-a rămas... și poate că... are alt preț!
Constantin: Credința n-are preț!
Radu (*către Ștefan*): Toate au preț!
Ștefan: Cu ce-l plătești?
Radu: C-o vorbă! Doar atât!
Ștefan: Doi bani nu face-o vorbă!
Radu: Ce vor s-audă și trăim!
Matei: Crezi că ne-ar lăsa să...?
Radu (*peste, repezit*): Nu știu! Da' trebuie să trăim! Restu', vedem noi, după... mâine! Vă dați seama cum ar fi să...?! Mâine! Ce-ar însemna să fie mâine!
Constantin: Ești... copil!
Radu: Sunt... și vreau s-apuc să...!
Constantin (*continuă, tare*): N-ai ce s-apuci! De-aici nu mai ieșim!
Radu: Nu știu! Hai să-ncercăm! Cine știe?! Vedem unde-ajungem!
Constantin (*încet, pentru el*): În iad!
Radu: Unde?
Constantin (*încet*): În iad! Acolo-ajungem!
Radu (*râzând*): Cum? În iad?
Constantin (*sec*): În iad!
Radu: În altu'?! Sunt mai multe!?
Constantin: Nu! Nu știu! Da' încă n-ai văzut ce...
Radu: Ba da! Am tot văzut! Dacă asta-i toată problema, eu zic să nu mai pierdem vremea!
Constantin: Nu-l ispiti! Și dacă n-ai văzut nimic?
Radu: După ce-a fost aici...

Se aude tare un scârțâit metalic, urmat de un zgomot puternic (ca al unei uși grele care se închide). Toți tresar. Încep să vorbească precipitat.

Matei: Ce se-aude?
Constantin: Stai liniștit!
Radu (*tot mai agitat*): Vin! Tre' să le spunem!
Ștefan: Nu vor s-audă!
Matei (*disperat):* Ce să le spunem?
Radu: Că vrem să... trăim!
Matei: Vrem!
Ștefan: Nu te-aude nimeni!
Radu: Cu orice preț!
Matei: Vrem!

RADU (*tare*): Să trăim!
CONSTANTIN (*blând*): O să trăim… dincolo!
ȘTEFAN: Și dacă dincolo… nu e?
CONSTANTIN (*peste*): Ba e!
ȘTEFAN (*agitat*): Dacă totu' e aici și acum… și dincolo nu?
CONSTANTIN (*peste*): Ba da! Trebuie să fie! Altfel, ce sens au toate?
ȘTEFAN: N-au! Nimic n-are sens! Totu-i în mintea noastră! Noi inventăm sensuri!
RADU: Cu-atât mai bine, spunem ce vor să audă… dacă dincolo nu există, nu pierdem nimic.
CONSTANTIN: Pierdem totul.
ȘTEFAN: Totul e nimic.
RADU: Și nu-i bine?! După ce le-am dat totu' și n-a mers… scăpăm cu nimic!
CONSTANTIN: Nu scăpăm!
RADU: Să încercăm!
ȘTEFAN: Nu! E fără sens! (*către Radu*) Nu vor ce vrei tu să le dai! De când ești aici, de câte ori te-au întrebat de…?
RADU (*intervine agitat*): Pentru că, înainte, am avut bani! Da' acum…
ȘTEFAN: Acum nu te mai întreabă nimic! Că nu mai ai nimic. Înțelege! Nimic n-are sens!
BRÂNCOVEANU: Totul are sens! Doar prostu' crede că ce nu-nțelege nu există!
RADU: Dacă există! De ce nu…?
BRÂNCOVEANU (*continuând, crescendo*): Că pământu' se termină unde ajunge el cu ochii!
ȘTEFAN: Cu gândul!
BRÂNCOVEANU: Că mintea lui puțină poa' să cuprindă lumea!
ȘTEFAN: Și-atunci ce sens au… toate?
BRÂNCOVEANU: Nu știu! (*după o scurtă pauză, încet*) Nu știu ce sens a avut să… pătimiți voi! Și mama! Și ceilalți! E greu să nu-nțelegi! *Mai* rău decât… tot restu'! Să nu-nțelegi! De ce tu?! De ce ai tăi!? E greu să-ți păstrezi gându' drept… când totu-i strâmb! Să crezi în bine când e doar rău în jur!
RADU: Și-atunci, de ce mai crezi?
BRÂNCOVEANU (*pauză, simplu*): Pentru că, altfel… dacă nu crezi… și nu mai e… (*arată în sus*) ceva mai mult… deasupra… rămâne doar ce-i aici! (*ferm, împăcat*) Și asta nu se poate! Radule! Ștefane! Matei! Constantine! Fără mai mult decât… aici… decât ce se vede… (*zgomot metalic de afară*) și se aude… fără credință… și, dacă ați mai trăi, tot n-ați…

Se aud pași de soldați. Departe, dar se apropie.

Matei (*intervine speriat*): Ce se-aude?
Constantin: Nimic!
Matei: Ba da, ascultați! Se-aude! Se-aud! Vin să ne...!

Toți se trag mai aproape. Brâncoveanu încearcă să-i îmbrățișeze, să îi țină pe toți. Radu rămâne puțin mai departe.

Brâncoveanu (*către Matei*): Stai liniștit! Încă nu...
Matei: Ba da! Vin! Se aude! Se apropie!

Zgomotele devin mai puternice. Pași, lanțuri.

Matei: Doamne, chiar vin! Vin! Vin să ne...
Constantin (*intervine peste, cald*): O să treacă și asta! Ești cu noi! E bine!
Matei (*disperat*): Nu!Nu! Nu vreau!
Ștefan (*sigur, calm*): E bine, Matei! E bine că vin! Că se termină! O să vezi! O să fie bine!
Radu: Când? Unde?
Ștefan: Acolo!
Matei: Acolo unde?
Ștefan: Acolo! Dincolo!
Matei: Spuneai că dincolo nu...
Ștefan: Prostii! Spuneam prostii! E bine... în sfârșit!
Constantin: E foarte bine!
Ștefan: Scăpăm de toate!
Matei: Cum scăpăm?!

Radu se apropie și-i îmbrățișează.

Radu: Împreună!

Zgomotele devin tot mai puternice. Două-trei izbituri într-un zăvor.

Matei (*îngrozit*): Tată, ce fac? Ce se-aude?!
Brâncoveanu (*simplu*): Nimic! Nu se aude nimic! Nimic! Nu mai e nimic aici și nimeni! Doar noi și... Dumnezeu!

Zgomote foarte puternice.
Heblu.

SCENA VII

Brâncoveanu singur pe scenă. Un singur spot de lumină. În rest, întuneric. Brâncoveanu rămâne câteva secunde în zona de penumbră.

Brâncoveanu (*din întuneric*): Cine râde la urmă… nu știu dacă râde mai bine, da' probabil… a plâns la-nceput! Și invers! (*pauză*) E-ntuneric… da'… ușor-ușor… ne-adaptăm! (*intră în zona luminată*) Așa cum ne-nvățăm și cu lumina când ieșim din întuneric. Sigur că ne place mai mult lumina! E mai comodă! Totu-i mai simplu! Vezi în juru' tău… vezi mai departe. Mă rog, așa crezi… (*pauză*) Totuși, nici întunericu' nu-i rău… (*intră în întuneric*) te-obligă să te uiți mai aproape. Mai înăuntru… plus că nu te mai vede nimeni! În schimb tu, dacă vrei s-arunci o privire la cel de lângă tine… o arunci, nu te vede nimeni! Așa crezi, pentru că, de regulă, nu ești singuru' care se uită! Oamenii se uită… mai ales când nu se văd! (*pauză*) Când eram mic, mi-era puțin teamă de… întuneric (*iese în lumină*) …nu ceva exagerat. Nu mă uitam sub pat sau în dulap… (*intră în întuneric*) sau… mă mai uitam, da' nu… de fiecare dată… doar așa… cum… fac mai toți copiii. (*iese în lumină*) …Sigur, mai sunt și excepții. Radu era… (*pauză*)… Radu era… (*oftează, pauză*) când era mic. Radu era ceva incredibil! La el, zi sau noapte, același lucru! Umbla peste tot! Bântuia! Câte nopți l-am căutat! Și, de fiecare dată când apărea duduind din întuneric (*zgomot scurt și puternic*)… cuiva îi sărea inima. Mai ales Constantin o pățea… a început să meargă foarte devreme… Radu… de la opt luni, de fapt, toți au… plecat… repede (*pauză scurtă*)… (*trist*) Adică, au mers singuri, repede! (*reia tonul*) Mai puțin Ștefan! El a început mai târziu. A stat mai mult pe gânduri. Era trecut bine de an când a reușit s-o rupă și el, chiar m-am nimerit acolo… atunci aveam mai mult timp… încă n-ajunsesem… Constantin îl ridicase… nici el nu era mare, avea puțin peste trei ani, da' era puternic. Eu m-așezasem la doi pași de ei… și ăsta micu' a venit singur la mine și m-a prins de picior… De picioru' ăsta… îmi venea pân' la genunchi… Apoi toată ziua'a făcut curse, când la mine, când la… Ce prostie! Am plecat de la-ntuneric și am ajuns la… (*intră în întuneric*)

Brâncoveanu (*din întuneric*): Părinții sunt… greu de suportat! Poate nu toți, da'… cei mai mulți, orice-ar face, oriunde-ar fi, în orice clipă… tot la copii ajung, la ai lor! (*în lumină*) Și, deși n-ai niciun chef să-i mai auzi, că le ai și tu pe-ale tale… sau pe-ai tăi… ești obligat s-asculți! Mă rog! De fapt, nici n-asculți! Că nu mai suporți s-auzi aceleași povești la nesfârșit! (*pauză*) Eu n-am fost așa… sau am încercat să nu fiu. Bine, toți spun că ei nu sunt și, pân' la urmă… totuși, chiar am încercat să separ lucrurile, să-mi văd copiii așa cum sunt. Să nu-i sufoc… i-am lăsat să respire… (*înecat de emoție*) cât s-a putut! (*pauză*) Cu Matei n-am prea stat… Nu știu dacă m-am jucat cu el mai mult de zece ori… Da' chiar nu era timp. Mereu ziceam că… încă puțin și gata, o să mă liniștesc, o să vină și

timpu'... când o să am timp. Da' tot timpu', timpu' ăsta vine puțin mai încolo... așa se-ntâmplă. Oricum, una peste alta, cred că am fost mai mereu lângă copii... de când s-au născut până... *(pauză)* Și-am prins multe... de exemplu, cred c-am prins, cu fiecare... prima privire... prima dată când s-au uitat la mine... da' chiar la mine, nu așa, confuz, în juru' meu... nu pe alături, cum fac ei când sunt foarte mici... nu... chiar atunci când m-au văzut... când m-au prins cu ochii și nu mi-au dat drumul... cu ochii lor... ce senzație!... prima privire a copilului tău! *(încet)* nu știam atunci c-o s-o văd și pe ultima. *(pauză)* Sau când au început să meargă și... Prostii!... de parcă nu toți copiii merg?!... Nu-i chiar așa o... mare realizare!... Cum ziceam, dintr-un nimic facem... *(pauză)*... *(vesel)* Dar înainte să meargă, Matei avea un fel foarte ciudat de a se mișca de colo, colo... nu știu cum găsise o soluție să se târască, punea un picior și... și... *(pauză)* probabil că, în ultimele o sută de zile, am stat cu Matei mai mult decât în toți ceilalți... ani. *(intră în întuneric)* Chiar au fost ani?... Serios, asta nu-i așa, de formă... Au fost ani?... Se zice că, în ultima clipa, îți revezi toată viața... într-o clipă... Evident, o prostie... nu se poate *(intră în lumină)* Am fost mereu o fire destul de practică... Am învățat, da' nu m-am pierdut în filosofii... am construit, n-am adormit gândindu-mă la secretu' armoniei... Asta-i așa o... poveste, n-ai cum să-ți vezi viața într-o clipă!... Că-i imposibil. *(scurtă pauză)* ...*(ton de analiză)* pe de altă parte, clipa asta-i chiar înaintea morții și rămâne destul de greu de verificat... ce-i cu ea... ca și cu moartea... doar când se- ntâmplă, afli cum stă treaba... și degeaba... e târziu... totuși, logic, n-ai cum să vezi 60 de ani într-o clipă... decât dacă totu' e-o clipă! *(pauză)*... Și la mine chiar au fost 60 de ani... mai buni, mai răi... 60... fix 60... azi e ziua mea de... complicat... oricum, nu-i cazu' de „La mulți ani", da' cu 60 de ani în urmă... hm... *(pauză)*... s-au dus... într-o clipă... vorba vine, că patru băieți și șapte fete... plus restu'... n-a-par într-o clipă... în schimb se pot pierde... *(intră în întuneric)* Sigur, puteam să-i salvez... asta nu se discută... adică, așa, pot să-mi găsesc scuze, că n-aveam de un' să știu... că boierii, Contacuzino... Mustafa sau sultanu'... vorbe... scuze... știu că puteam să-i scap... am fost avertizat... Da' am fost avertizat de o mie de ori în ultimii 25 de ani, nu puteam să... *(iese în lumină)* Sigur puteam mai mult, nu că n-aș fi încercat tot ce știam, da' nu știu dacă am știut tot ce puteam să-ncerc... Serios, tot timpu' putem... mai mult... orice părinte, care-i cât de cât cinstit cu el, știe că putea face mai mult pentru copilu' lui... copiii lui... mai mult, mai bine, mai la timp... și, chiar dacă toți ne imaginăm buni și-ncercăm să facem tot... absolut tot... să le dăm tot... să-i apărăm de tot... totuși... unii fac mai mult decât alții... *(pauză scurtă)* copiii unora trăiesc...
(intră în întuneric)... *(pauză)*

Brâncoveanu *(iese la lumină)*: Când am fost atât de fericit? Cel mai fericit om de pe pământ!... Când? M-am tot gândit ...în ultima... Sigur că au fost multe momente... fericite... Copii, nepoți... Am doi *nepoți*. Nu-i deloc puțin...

Da' totuși nu reușesc să găsesc momentul în care-am fost mai mult… Prea mult… De ce, dacă-mi amintesc… toate celelalte… și p-alea bune și p-alea rele… și p-alea foarte rele… De ce-am uitat exact momentu' ăsta?! Când am fost cel mai fericit!… Nu, nu când am fost ales domn… La început, nici n-am vrut… apoi am vrut, da' aveam și multe griji… Când s-a născut Constantin, primu' băiat?… Sau Ștefan?… Sau Radu?… Sau fetele?… Sau ăsta micu'?… Era așa de mic și eu… deja bătrân… Sigur că m-am bucurat, însă am simțit și-o strângere de inimă. Cât o să fiu lângă el? O să-l văd cum crește? Cum iubește?… Cum se face bărbat?… *(intră în întuneric)* Am simțit mereu o presiune să stau mai mult cu Matei… din primele zile… să fiu mai mult lângă el, că nu se știe cât o să…

Brâncoveanu *(iese în lumină)*: Oricum, la un moment dat, trebuie să fi fost foarte fericit! Îngrozitor de fericit. Insuportabil. Neomenesc… Nedrept de fericit!… Cel mai fericit om de pe pământ… sau, măcar… cel mai fericit părinte!… Pentru că, în clipa asta… nu sunt nimic altceva. *(alt ton, de la capăt)* Și-am crezut mereu că, dincolo de întâmplare, de norocul sau nenorocul care ne umplu zilele, de râs și plâns, bogăție sau mizerie, există totuși un echilibru final. Între ce dăm și primim… Că putem să pierdem doar ce-am avut, nu?! Așa-i normal, nu?!… *(ridică tonul)* Și-atunci?!… *(crescendo)* Întreb, atunci?!… Când?… Când am fost atât de fericit?! *(încet)* Vreau să știu! Să înțeleg! Să văd!. Măcar acum!

Brâncoveanu *(intra în întuneric)*: Primul a căzut Constantin. Băiatu' meu cel mare! A fost mereu primul! Nu știi dacă-i adevărat! Nu *înțelegi*! Dacă se poate! Dacă te-ai trezit! Dacă te-ai născut! Nu! Nu! Nu! Nu înțelegi! Nu poți să… vezi nevăzutul! *(iese în lumină)* Chiar și când îl vezi! Cum să vezi când… se desprinde capul?! Când, c-o secundă-nainte te-a privit… Băiatu' tău, Constantin! Și-apoi… apoi… *(încet)* îi cade… *(pauză)* Nu-nțelegi! N-ai cum! Când vezi, ai imediat teama aia, ca orice părinte, să nu se… rănească… când cade… să nu… *(scurtă pauză)* Și cade… cade! Lovește pământu'! Sare! Se rostogolește! Capul ăla pe care-l cunoști dintotdeauna, care e… capul lui Constantin… cu părul lui, cu obrajii, cu… cu tot ce… se rostogolește… și, fără să vrei, îi cauți ochii… privirea… care te căuta c-o secundă mai devreme! *(pauză)* Și nu-nțelegi! Cum de mai ești?! De ce nu dispari?! De ce nu te desfaci?! Cum de ochii tăi încă mai privesc? Mintea mai judecă… cum poți s-auzi?! Să respiri… să…? *(pauză)* Când am fost atât de fericit?! Cel mai fericit om de pe pământ! *(intră în întuneric)* A urmat Ștefan… Foarte repede! Ștefan, care-mi venea pân' la genunchi! Apoi a căzut Radu! Și Radu? Nu-nțeleg! Apoi… De ce s-au oprit? *(repezit, delirant)* Matei plânge… Cât să mai ducă? De ce se opresc? De ce-i prelungesc chinul? Matei spune ceva. Mai multă lume spune ceva. Nu înțeleg! Nu-nțeleg! Matei mă privește și plânge… Nu-nțeleg! Cineva spune ceva… și nu-nțeleg! Aud că „Sultanul îl iartă"! Nu-

nțeleg! Că „Matei cere să-și schimbe credința”... Nu-nțeleg! Că „dacă-s de-acord, Sultanul îl iartă”... Nu-nțeleg! Și Matei plânge. Matei spune ceva. De ce-l chinuie? De ce nu-l lasă? *(pauză) (iese în lumină)* De ce niciodată nu-i de-ajuns?! De ce mereu se poate mai rău?! Cum să-l pierd pe Matei? Nu știu ce-i bine! *(frământat, delirant, respirație precipitată)* Matei se uită la mine. Așteaptă să-l salvez și, orice-aș hotărî, Sultanul vrea totul! Matei îmi spune ceva. Nu-nțeleg... „Sultanul așteaptă”... și Matei așteaptă... și plânge și strigă... N-am timp să amân! Trebuie să-l salvez pe Matei! Să-l scap de-aici! Măcar atât! Nu știu dacă-i bine! *(repezit)* Încerc s-ajung la el. Băiatul meu plânge. Și nu-nțelege... M-apropii... dar nu mai apuc să-i spun că totul o să fie... *(scurtă pauză)* băiatul meu se uită... se uită la mine... și cade... lovește pământul, se rostogolește... și se oprește... chiar lângă mine... Mă privește... Când am fost atât de fericit?!

Brâncoveanu *(pauză, rar)*: Am crezut mereu că există un echilibru final... Între ce dăm și ce primim... La un moment dat, trebuie să fi fost și absurd de fericit! Să echilibrez balanța pentru că echilibrul e rezultatu' a două dezechilibre... Nu? *(pauză)* Deci, când am fost atât de fericit? Am căutat în tot ce-am trăit, dar n-am găsit nimic pe măsură... Până când, în ultimu' moment, în acel crâmpei de timp, umplut de-o scurtă mișcare de secure, am înțeles că exact atunci, în clipa-aia în care plecam după băieții mei, eram cel mai fericit om de pe pământ! Neomenesc de fericit!

Heblu.

SFÂRȘIT